

Dzisiejszy numer „Łodzianina“ zawiera specjalny dodatek dla młodzieży.

Proletariusze
wszystkich
krajów
łączcie się!

ŁODZIANIN

Niech żyje
Rząd
robotniczy
i włościański

TYGODNIOWY ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ.

Nr. 17 (706)

Redakcja otwarta od 6 — 8 w.
Administracja otwarta w dni powszednie od 6 pp. do 8 wiecz.
W niedziele i święta adm. nieczynna.

Łódź, Sobota, dnia 27 kwietnia 1929 r.
Redaktor przyjmuje w poniedziałki i środy od 6—7 w.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Warunki prenumeraty:
w Łodzi bez odn. miesięcznie 1 złoty.
Z odnośnikiem do domu 1.20 „
Na prowincji z przes. poczt. 1.50 „
Zagranicą — miesięcznie 2.25 „

Rok XXIV.

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 83. Tel. 99. Skrzynka poczt. 300. Konto czekowe P. K. O. Nr. 60,398.

Cena 30 groszy.

NIECH ŻYJE I-SZY MAJ!

Towarzysze i Towarzyszki! Dzień 1-go Maja jest świętem LUDU PRACUJĄCEGO! W Dniu 1 Maja robotnicy całego świata manifestują **POD SZTANDARAMI SOCJALISTYCZNYMI**

swą solidarność i niespożytą siłę w walce z kapitalizmem!

**O zabezpieczenie zdobyczy społecznych i politycznych proletariatu!
O wyzwolenie ludu pracującego z niewoli kapitalistycznej!**

ROBOTNICE i ROBOTNICY! W dniu 1-go Maja stwierdzimy, że gotowi jesteśmy do walki w obronie Demokracji. Zażądamy zniesienia antydemokratycznego systemu rządzenia, na rzecz rządu opartego o zaufanie mas pracujących miast i wsi.

**Niech żyje Rząd robotniczo-włościański!
Niech żyje zwycięstwo nad kapitałem!**

**Niech żyje Socjalizm!
Niech żyje I-szy Maj!**

PROGRAM OBCHODU: O godz. 9 rano wymarsz dzielnic Partii podpisanych z orkiestrami i sztandarami na czele na Wodny Rynek, o godz. 10 rano wymarsz z Wodnego Rynku ulicami Główną, Piotrkowską, Placem Wolności, Konstantynowską do Grobów Poległych z 1905-7 roku, gdzie wygłoszą przemówienia: tow. poseł Kowalski, senator Danielewicz, wiceprez. St. Rapalski, Grodzicka, inż. Holcgreber, poseł Zerbe, poseł Kronig, radny Klim, Lichtensztajn, Zelmanowicz, Pergament, Cytrynowski, Stolarski Holenderski, Lewin, Krój, Pinchas.

Łódzki Okręgowy Komitet Robotniczy Polskiej Partii Socjalistycznej.
Łódzka Rada Okręgowa Niemieckiej Socjalistycznej Partii Pracy.
Łódzki Komitet „Bundu“

Żydowska Soc. Demokratyczna Partia Robotnicza „Poalej Syon“.
Żydowska Soc. Partia Robotnicza „Poalej Syon“ (zjedn. z P.S.S.)
Okręgowa Komisja Związków Zawodowych w Łodzi.
Biuro Centralne Związków Zawodowych w Łodzi.

TOWARZYSTWO UNIWERSYTETU ROBOTNICZEGO W ŁODZI.

Z okazji Święta Majowego odbędzie się we wtorek dnia 30 kwietnia r. b. o godz. 7 wieczór w TEATRZE MIEJSKIM przy ul. Cegielnianej 63.

WIELKA AKADEMJA MAJOWA

W części artystycznej udział biorą: Sekcja Lit.-Dramatyczna T. U. R. chór T. U. R., chór Niem. Soc. Partii Pracy, Orkiestra Symfoniczna pod dyktando T. RYDERA oraz p. HALINA SEMMEL-MARKOWICZOWA (skrzypce) i JANINA ROZENBLATOWA (śpiew).

Bilety w cenie 1 zł. i 50 gr. do nabycia w Sekretaracie T.U.R.-a Narutowicza 50, w lokalach partyjnych, oraz w dzień akademii w Kasie Teatru Miejskiego.

Ogólne Zebranie P. P. S. w Łodzi.

W niedzielę dnia 21 b. m. w sali rady miejskiej odbyła się konferencja członków łódzkiej organizacji PPS.

Konferencję zajął tow. Wielński. Na przewodniczącego powołano przez aklamację tow. Potkańskiego. Porządek dzienny przewidywał referaty na tematy „Kryzys Demokracji“ i „Obecna sytuacja polityczna“ oraz sprawy związane z uroczystościami święta Pierwszego Maja.

Referat na temat „Kryzys Demokracji“ wygłosił tow. Wielński, który wskazał na wstępie, iż ku radości wrogów demokracji, a ku wielkiej trosce jej przyjaciół, w szeregu krajów zapanała dyktatura, będąca tej demokracji zaprzeczeniem. We Włoszech rządzi Mussolini, w Hiszpanii Primo de Rivera, w Jugosławii król Aleksander dokonał samowolnie zamachu na konstytucję, a i system rządów w Polsce jest raczej zamaskowaną dyktaturą niż rządami konstytucyjnymi, a część B.B. dąży do zamachu stanu, do wprowadzenia jawnej dyktatury, do całkowitego odsunięcia od udziału w rządach i wpływu na losy państwa mas robotniczych i włościańskich.

Dla Polskiej Partii Socjalistycznej, podobnie jak dla całego obozu demokratycznego, demokracja nie jest dogmatem — jest ona tą bezwzględnie koniecznością, warunkującą istnienie Niepodległego Państwa.

Z chwilą, gdy masy robotnicze i włościańskie, które tę niepodległość wywalczyły, zrozumieją, iż nie mają one wpływu na losy państwa, gdy zrozumieją, że państwem rządzą ci, którzy otrzymali Polskę za darmo — z tą chwilą państwo staczać się będzie po równi pochyłej, u końca której jest katastrofa, a wówczas Niepodległości nie utrzymają Meysztowicze i Radziwiłłowie, ex-wierne sługi cara i kajzera.

Polska musi mieć ustrój polityczny demokratyczny, gdyż tylko taki ustrój umożliwi jej przejście z jednego ustroju społecznego do drugiego bez wstrząsów, co jest warunkiem koniecznym niepodległego bytu państwowego.

Następnie referent omówił sprawę udziału socjalistów w rządach i wskazał, że odróżnić należy dwa momenty w działaniu partii socjalistycznej: jeden, gdy walczą o socjalizm nieugięci i bezkompromisowo, drugi, gdy przez udział w rządzie lub poparcie rządu, przez kompromisy i porozumienia par-

tytynie zdobywa wpływy na bieg spraw państwowych i uzyskuje takie czy inne aneksje na korzyść klasy robotniczej, czy to polityczne, czy socjalne.

Referent wskazał na przykład Austrii, gdzie wskutek odsunięcia się w r. 1920 socjalistów od udziału w rządzie, chrześcijańscy-demokraci mieli możliwość obsadzenia wszystkich ważniejszych stanowisk w administracji państwowej i armii przez swoich ludzi, co w rezultacie doprowadziło do tego, iż armia austriacka, będąca dawniej pod wpływami socjalistów, została opanowana przez chrześcijańskich demokratów. Widocznym tego wyrazem była walka uliczna pomiędzy socjalistycznymi robotnikami Wiednia i żołnierzami w r. 1926, kiedy ci ostatni zaatakowali demonstrację robotniczą.

I gdyby dziś socjaliści uzyskali parlamentarną większość i utworzyliby rząd, spotkaliby się z sabotażem administracji i armii popartych oczywiście przez burżuazję, co w rezultacie mogłoby doprowadzić do porażki tego rządu.

Podobnie przedstawia się sytuacja w Polsce, gdzie całkiem niedowzmacznienie o tem ewentualnem sabotażu się mówi.

Następnie referent wskazał na tragiczną sytuację gospodarczą rzeszy robotniczych, które dziś w swej większości zarabiają po dwa ruble, według wartości nabywczej ich płac, tygodniowo, to znaczy zepchnięci zostali do poziomu zarobków z roku 1868—1870.

To też klasa robotnicza prowadzić musi nieugięci i nieustępliwie walkę klasową o poprawę swego bytu, a równocześnie kontynuować bój o socjalizm, werbując pod czerwone sztandary rzesze robotnicze, pracownicze i włościańskie.

Poseł tow. Kowalski — w obszernym referacie zobrazował ostatnią sesję sejmową, szczegółowo omawiając poszczególne epizody walki jaką rząd staczał sejmem.

Jeśli chodzi o t. zw. fundusze dyspozycyjne, z których ministrowie nie potrzebują się wyliczać i wskazywać na co je wydali to Z. P. P. S. głosował za udzieleniem ich w takiej wysokości w jakiej były uchwalone dotychczas.

Oczywista, że ministrowie przy sprawie funduszy dyspozycyjnych używali demagogii j. np. minister Składko-

wski, który mówił, że nie danie mu tego funduszu, to popieranie szpiegowstwa i komunizmu. Trudno wierzyć w skuteczność walki z komunizmem przy pomocy tych funduszy jeśli się zważy stale wzrastającą liczbę głosów, które padają na listy komunistyczne.

Trudno jest wogóle głosować za funduszami dyspozycyjnymi dla rządu, który w okresie wyborczym samowolnie podwyższył wydatki dyspozycyjne ośmiokrotnie i nie chciał wyliczyć się z przekroczenia budżetu o 560 milj. złotych.

To też sejm, znający prawo i obowiązki kontrolowania wydatków rządu skorzystał ze swych uprawnień i pociągnął ministra Czechowicza do odpowiedzialności przed trybunał stanu. Ta uchwała sejmu będąca wykonaniem konstytucji, była aktem obrony parlamentarizmu aktem praworządności — przeciwko bezprawiu.

Tego domagał się nie tylko państwowy, ale i gospodarczy interes kraju bowiem nikt nie miałby zaufania do państwa, w którym wolno bezprawnie bezkarnie wydawać przeszło pół miljarda ponad sumę budżetową.

Obrona demokracji parlamentarizmu — to była, od pierwszego posiedzenia sejmu, gdy odrzucono narzucaną przez marsz. Piłsudskiego kandydaturę p. Bartla, a wybrano marszałkiem tow. Daszyńskiego, jedna strona działalności klubu Z. P. P. S.; drugą częścią była walka o szereg ustaw zabezpieczających prawa społeczne i polityczne klasie robotniczej. Wskutek destrukcyjnej akcji Bloku Bezpartyjnego części tych ustaw nie udało się przeprowadzić przez sejm i senat. Jako przykład tej destrukcyjnej roboty B.B. i menderów „sanacji“ może służyć fakt nakłaniania przez tych ostatnich klubów lewicowych do głosowania przeciwko budżetowi, była to prowokacyjna intryga — by móc potem głosić na wszystkie strony, że niema pensji dla urzędników państwowych, że niema zasiłków dla bezrobotnych i t.d., bo opozycja odrzuciła budżet. Klub Z.P.P.S. nie dla się wziąć na lep tej grubemi nićmi szytej intrygi i głosował za budżetem, jako za koniecznością państwową.

Jeśli chodzi o sytuację polityczną w chwili obecnej, to siłą rzeczy jest ona niewyklarowana, bo i B.B. nie wie co robić. Rządy objęła t. zw. grupa

pułkowników, skrajnie faszystowski odłam „sanacji“. Objęcie przez nich władzy poprzedził grad pogroźek o „rozpedzeniu sejmu“, „o zamachu“, „określowaniu konstytucji“ i t. d.

Tymczasem wskutek fatalnej sytuacji gospodarczej, będącej wynikiem bezplanowości rządów pomajowych, zatriebiono do odwrotu i teraz usiłuje się zatuszować to wszystko, co się dotąd o zamierzonym zamachu stanu miwiło. Przyczyniło się do tego również ostrzeżenie p. Deveya, amerykańskiego doradcy finansowego.

Polska Partia Socjalistyczna nie lęka się tych pogroźek i znajdzie dość sił, by z partiami demokratycznymi i tą olbrzymią większością społeczeństwa, która potępia system rządów pomajowych — zamach ten odeprzeć.

Dążymy do bezwzględnej likwidacji pomajowego reżimu i przywrócenia faktycznego systemu rządzenia parlamentarnego, ustalonego w konstytucji, na wierność której przysięgali i członkowie obecnego rządu, który miał być realizatorem planów szaleńców, którzy dążą do zamachu stanu i dyktatorskiego systemu rządów.

W dyskusji, w której zabrali głos tow. tow. Hofman, Kraczyński, Szalewicz, Mierziński, Sałagacki, Kubiak, Sar, Onuwczak, Potkański, Krysiak, Zakrzewski, Zięba i inni dano wyraz całkowitej solidarności z uchwałami i stanowiskiem z P.P.S., Rady Naczelnej i C.K.W.P.P.S.

Sprawę święta majowego referował tow. Purlal, który wskazał, iż obchód tegoroczny musi być demonstracją świadomości mas proletariatu przeciw zamachom na ich prawa polityczne i społeczne. Musimy demonstrować przeciw szaleńczym zamiarom tych, którzy masy robotnicze postawili dziś wobec głodu i nędzy. Pierwszego maja przekonać się muszą wrogowie klasy robotniczej, iż świadomy robotnik nie pójdzie na lep demagogicznych obietnic, że nie zwiedzie się go stekiem kłamstw i łgarstw, nie zdoła przestraszyć groźbami o bacie, ani rozbić zwartych szeregów przy pomocy prowokacji płatnych zbirów.

W końcu tow. Purlal zaznajomił zebranych z planem pochodu i programem obchodu.

Obecny.

W niedzielę, dnia 28 kwietnia rb., o godz. 10-tej rano w sali Rady Miejskiej przy ul. Pomorskiej Nr. 16 odbędzie się

UROCZYSTA AKADEMIA

odsłonięcia sztandaru dzielnicy „Bałuty” P.P.S. na którą zaprasza wszystkie bratnie organizacje.

Sekretarz
(—) F. ZBOROWSKI

Przewodniczący
(—) B. MIERZWIŃSKI

Nie szczędźcie grosza na oświatę robotniczą!

Towarzysze i Towarzyszek!

W dniu Pierwszego Maja odbędzie się zbiórka na oświatę robotniczą. Wzrost działalności Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego, wzrost liczby oddziałów do 211 świadczy o tem, że robotnik pragnie oświaty i kultury i chce się zrzęczać w celu zdobywania własnymi siłami jej skarbów. Każda jednak organizacja potrzebuje dla sprawnego funkcjonowania funduszy, a organizacja oświatowa tembardziej; im więcej ich posiada, tem szerzej może zakreślić swą działalność. Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego, będąc organizacją robotniczą, przez samych robotników stworzoną, musi działalność swą oprzeć przede wszystkim na funduszach własnych, przez samych robotników i ich organizacje zgromadzonych. Zrozumiały to już niektóre związki zawodowe i na rzecz T.U.R. się opodatkowały; niewątpliwie za ich przykładem pójdą inne organizacje. Pierwszomajowa zbiórka na rzecz oświaty

robotniczej daje możność wszystkim zmanifestować swój stosunek do tej podstawowej dziedziny pracy wśród klasy robotniczej. To też z ochotą i uśmiechem zachęty Towarzysze Kwestarki i Kwestarze, ofiarujcie nasz znaczek naszym przyjaciołom, a niewątpliwie będziecie poszukiwani przez liczne rzesze tych, którzy chcą rozbić mur, jaki zagradzał robotnikowi dostęp do skarbow wiedzy i kultury.

Wzywamy Oddziały nasze i organizacje pokrewne do sprawnego zorganizowania zbiórki pierwszomajowej. Wzywamy wszystkich robotników, aby spieszyli w dniu 1 maja na ulice miast, miasteczek i wsi złożyć do puszek swój skromny grosz na oświatę robotniczą.

Za Zarząd Główny T.U.R.

(—) Dr. St. Kopciński

Sekretarz Generalny

(—) K. Czapiński

vice-prezes

2) Wykończenie domów mieszkalnych na Polesiu Konstantynowskim. Koszt budowy w stanie surowym 20 kamienic o 917 mieszkaniach wyniósł zł. ok. 9.000.000 — zaś koszt kompletnego ich wykończenia łącznie z instalacją wodociagową, kanalizacyjną, elektryczną, gazową oraz z urządzeniem ulic wyniesie około zł. 13.000.000. — Licząc się z niepomyślną koniunkturą gospodarczą, Magistrat zamierza wykończyć w tym roku tylko dwa kompleksy, t. j. 8 kamienic, o 420 mieszkaniach, kosztem około zł. 5.000.000.

Biorąc pod uwagę katastrofalny stan stosunków mieszkaniowych w Łodzi dający się najdotkliwiej odczuwać klasie robotniczej, — Magistrat m. Łodzi prosi o wyjednanie narażenie na cel powyższy pożyczki z funduszy budowlanych Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości co najmniej 5 milionów złotych.

3) Drogi i place publiczne oraz walka z bezrobociem. Preliminowana na r. 1929-30 suma zł. 2.080.000 — na nowe bruki jest istotnie nikła wobec złego stanu bruków i chodników łódzkich. Wprawdzie w budżecie zwyczajnym przewiduje się na konserwację bruków i chodników oraz przebrukowanie ulic około 1.000.000 — złotych, to jednak suma powyższa zaspakaja tylko nieznaczna część potrzeb w tej dziedzinie. Na początek r. 1928 w Łodzi znajdowało się około 180 klm. ulic niezabrukowanych, a wobec tego, iż w ciągu r. 1928 wybrukowano 28 klm. ulic pozostało jeszcze do wybrukowania około 152 klm. Uzyskanie na ten cel odpowiednich sum zarówno z dochodów własnych, jak z pożyczek jest prawie niemożliwe, zwłaszcza, że na wykonanie robót omawianych w okresie lat 10, przy uwzględnieniu kosztów przebruku i konserwacji ulic, potrzebna

jest kwota zł. 175 milionów, czyli zł. 17.500.000 rocznie, nie licząc oprocentowania od ewentualnie zaciągniętych na ten cel pożyczek.

Wobec fatalnego stanu bruków samorząd łódzki musi znaleźć źródło pokrycia przynajmniej w tych rozmiarach, ażeby utrzymać bruki w stanie niegorszym, niż obecny — Łódź nie jest jednak w możności, w roku bieżącym, wobec ogromu innych potrzeb, przeznaczyć na cel powyższy większych sum, a ponieważ roboty przy zabrukowaniu ulic są ściśle związane z zatrudnieniem bezrobotnych, Magistrat zmuszony jest prosić, zwłaszcza w tym roku, o wydatniejszą, niż dotychczas pomoc.

W bieżącym roku budżetowym na zatrudnienie bezrobotnych Magistrat przeznaczył nadwyżkę budżetu zwyczajnego w wysokości zł. 1.107.061 kwota powyższa jest zbyt mała, by można było przeprowadzić skuteczną walkę z bezrobociem na terenie miasta, które liczy w chwili obecnej 18.000 bezrobotnych.

Poza tem omówiona w memorjale jest sprawa budowy Zakładu Sterylizacyjno-Utylizacyjnego oraz Cegielni Mechanicznej, kosztorys budowy których wynosi zł. 300 tys. i 1.600 tys.

W końcu Magistrat zaznacza, iż na cele budowlane niezbędne są Komitetowi Rozbudowy Miasta następujące kredyty: na wykończenie budowli, finansowanych przez Państwowy Fundusz Budowlany — zł. 2.300.000 na wykończenie budowli prowadzonych przy pomocy własnych funduszy Banku Gospodarstwa Krajowego zł. 535.000 oraz na remont domów zł. 500.000. Jest to tylko bardzo drobna część sumy ogólnej, potrzebnej na usunięcie braku mieszkań w Łodzi, a wynoszącej według przeprowadzonych przez władze miejskie obliczeń — zł. 600 milionów.

O fundusze na inwestycje miejskie.

W związku z wydaniami ostatnio w sprawach inwestycji miejskich okólnikami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Magistrat m. Łodzi przesłał Urzędowi Wojewódzkiemu następujące dane, dotyczące zamierzeń inwestycyjnych Magistratu m. Łodzi i niezbędnych na ten cel pożyczek.

1) Budowa kanalizacji — Kosztorys pierwszej serii robót, obejmującej śródmieście, wynosi zł. 55 milionów. Suma powyższa obejmuje tylko robociznę i koszt materiałów, bez uwzględnienia procentów od zaciągniętych na ten cel pożyczek.

Na ogólną ilość przewidzianych w 1-ej serii robót 118 klm. b. kanałów, wybudowano dotychczas 42,053 klm. b. kosztem zł. 23.000.000 w tem: zł. 8.500.000 wydał Magistrat z funduszy własnych.

W preliminarzu budżetowym na r. 1929-30 przewidziano na budowę kanalizacji tylko zł. 4.500.000 jednakowoż Magistrat w czasie przygotowywania preliminarza miał na względzie możliwość osiągnięcia na ten cel powyższy pożyczki zagranicznej. Również i podwyżka dodatku komunalnego do państwowego podatku od nieruchomości,

po zatwierdzeniu uchwały Rady Miejskiej przez władze nadzorcze, powiększając wpływ miasta o zł. 3.600.000 — przeznaczona została przez Magistrat na kontynuowanie robót kanalizacyjnych w szerszym zakresie.

Przy przeznaczeniu na kanalizację rocznie zł. 8.000.000 do zł. 8.500.000 a więc przy przeprowadzeniu budowy w takich rozmiarach, jak w r. ub, pierwszą serję robót można było wykonać w r. 1932 i już w tym samym roku wpływy po przyłączeniu nieruchomości do sieci, wynosiłyby około 5 milionów złotych.

Wobec tego, iż decydującym motywy w sprawie nadania jak najszybszego tempa robotom kanalizacyjnym jest możliwie wczesne osiągnięcie wpływów z kanalizacji, i z uwagi na to, że wpływy z tytułu podwyżki dodatku do państwowego podatku od nieruchomości — po uprzednim zatwierdzeniu go przez władze nadzorcze — spodziewać się można najwcześniej w końcu r. b., to jest już po upływie sezonu budowlanego — Magistrat prosi o wyjednanie miastu pożyczki na budowę kanalizacji w wysokości złotych 4.500.000.

Ci, którzy idą i ci, którzy muszą odejść

— Słyszałem, że ci wymówiono pracę?

— Tak, Chcą zredukować ilość dni pracy do dwóch w tygodniu. Fabrykant tłumaczy się brakiem zamówień, ale kto go tam wie. Nie my zresztą jedni dostaliśmy wymówienie. W chwili obecnej około 20 tys. robotników ma wymówioną pracę.

— A cóż rząd. Czy poczynił jakieś kroki, by przyjąć z pomocą robotnikom. Czy przedsięwziął jakieś środki, by opanować potęgający się kryzys i wrastające bezrobocie.

— Rząd, jak dotąd, nie kiwnął nawet palcem w bucie. Wszak przemysł włókienniczy jest tylko jednym odcinkiem frontu zaatakowanego przez kryzys gospodarczy. We wszystkich gałęziach przemysłu nastąpiła redukcja, drożyzna wzrasta z dnia na dzień, a ostatnio rząd podwyższył stopę dyskontową i zezwolił na uprawianie lichwy pieniężnej — a to wszystko skrupia się na robotniku, pracowniku umysłowym i bezrobotnym chłopie.

— Niewesoło.

— Tak, nawet bardzo niewesoło. Ale nie tylko robotnicy odczuwają to. Teraz naprzykład pracownicy państwowi otrzymali na 1-go maja prezent od rządu.

— Cóż takiego. Podwyżkę?

— Tak, podwyżkę... podatku, który płać od swych pensji. Rząd przeprowadził zmianę obliczenia tak zwanego

podatku od uposażeń, wliczając dodatek mieszkaniowy i dodatek 15 proc., zwany zasiłkiem, do całości pensji. Wskutek tego podatek płać będą i najniższe kategorie pracowników, którzy zarabiają poniżej minimum utrzymania, a inni pracownicy płać będą o 30 — 50 proc. wyższy podatek od dotychczasowego. W ten sposób rząd jedną ręką dał podwyżkę dodatku mieszkaniowego a drugą ręką odebrał...

— Kto daje i odbiera, ten się... A powiedz mi co mówią na to bebesowcy, tak lokajsko zaprzędani obecnemu rządowi.

— Bebesowcy nie mają czasu mówić. Mają inne zajęcie — mordują niewinnych ludzi...

— Jakto?

Zupełnie poprostu... Gdy poczuli, że nie ujdą im już bezkarnie napady na naszych towarzyszy, że mamy dość sił, by wymierzyć im sprawiedliwość, skoro „wyższe czynniki” zapewniły im bezkarność, mordują niewinnych ludzi. Po zbrodni Kajdzińskiego, którego ofiarą padł świetlanej pamięci tow. Jaskowski, niemn nieomal tygodnia, by rozzuchwalone bezkarnością zbiry bebesowskie nie popełniły jakiejś zbrodni. Przed kilkoma tygodniami wożny — milicjant bebesowski zamordował drugiego wożnego niebebesowca, a wubiegłym tygodniu bojówkarz bebesowski, Polkowski zamordował niewinnego człowieka, posadzając go o kradzież 100 złotych, które tkwiły w kieszeni zabójcy. Bezkarność zbrodni bebesowskich przybrała takie rozmiary, że nie dziwi się należy, gdy społeczeństwo ucieknie się do samoobrony.

Wiadomości z całego świata.

Przeciw wojnie gazowej.

Komisja przygotowawcza konferencji rozbrojeniowej, urzędującej w Genewie, zakończyła już obrady nad zagadnieniem wojny chemicznej. Postanowiono włączyć do projektu konwencji klauzulę belgijską, zakazującą stosowania broni chemicznej w czasie wojny.

Delegat polski zwrócił uwagę, iż tego rodzaju klauzula jest niewystarczająca, jako pozbawiona gwarancji i niezabezpieczona żadnymi sankcjami, to też komisja zobowiązała się uzupełnić odpowiednio swój projekt przed

zebraniem się ogólnej konferencji rozbrojeniowej.

Pozatem komisja uchwaliła rezolucję sowiecką, wzywającą rządy do ratyfikowania protokołu gazowego z r. 1925. Protokół ten ratyfikowało dotychczas już trzynaście państw, między innymi także Niemcy i Rosja.

Przesilenie w Austrii.

W kołach politycznych Austrii panuje nadal dezorientacja, co do rozwiązania przesilenia.

Upatrzony na kanclerza dr. Ende przebywa w Bregencji i nie jest zupeł-

nie. Ale nam nie wolno pokładać rąk i czekać. Musimy zakasać rękawy i iść się pracy... Musimy na każdym kroku demaskować kłamców i obłudników, otwierać oczy zaślepionym i otumanionym.

Dziś, w przededniu Pierwszego Maja, wielkiego święta klasy pracującej świata, musimy stanowczo i zdecydowanie powiedzieć: „Dość tego... Idźcie skądście przyszli. Wasza rola Myszowicze, Radziwiłłowie i Sapiehowie skończyła się przed wiekiem. Robotnik i chłop polski świadom jest swej dziejowej roli, świadom jest tego, iż jest twórcą waszych bogactw, że kwia i potem swoim wznosił wasze pałace, że w każdym kielichu wypijanego przez was wina roztopione są jego łzy. Rozumie on, że wy, pasożyty, kosztem jego nędzy utrzymujecie kochanice. Lecz dość już tego”.

— Tak... Dzień Pierwszego Maja, to dzień, w którym klasa robotnicza demonstruje swe święte i niezaprzeczne prawo do lepszego bytu, swe prawo do oświaty i kultury i do tych wszystkich dóbr, które dziś są użytkowane przez pasożyty i pijawki... Potężne i zwarte szeregi robotnicze to demonstracja ludzi Jutra, ludzi, którzy wyśiłkiem swych mięśni i mózgu stworzyli obecny dorobek materialny i moralny świata... To demonstracja tych, którzy idą, by zaprowadzić nowy, lepszy, sprawiedliwszy porządek świata — to przypomnienie dla tych, którzy muszą odejść i pogrześć się w cieniu niesławnego zapomnienia.

Wac. Pol.

— Wszak zdaje się, iż prawo jest równie surowe dla wszystkich.

— W teorii tak, w praktyce jest trochę inaczej... Jednym wolno bezkarnie żyć, obrażać zasłużonych działaczy społecznych, innym wytaczają proces, gdy demaskują kulisy szacherek o władzę... Bezkarnie uchodzi inżynierowi Moraczewskiemu, gdy pła w plugawymi niecenzuralnymi słowami — innymi za śpiewanie „Miedzynarodówki”, którą tak niedawno jeszcze śpiewał Piłsudski, wsadzają na rok do więzienia... Gdy nędzarz ukradnie bochenek chleba, skazują go na rok więzienia, a gdy protegowany b. ministra poczt i telegrafów, Miedzińskiego, popełnia milionowe nadużycie, włos mu z głowy nie spada, a minister dostaje tylko dymisję i pełni nadal urząd posła... Konowi wolno grozić rewolwerem, bebesowcom wolna zabijać — bo to są ludzie ponad prawem... Dziś u nas w Polsce wolno każdemu, byleby należał do „sanacji” lub miał pieniądze, jak kto chce.

Łódzie, oszuści i bandyci są wynajmowani do rozbijania P.P.S., nie wiadomo tylko za jakie pieniądze — może za moje i twoje.

— I cóż, nie można z tem skończyć...

— Oni sami wbijają sobie gwoździe do trumny. Bliski jest już moment, gdy zbierze się taka sterta nieprawości, tak wielkie gnojowisko, że w niem sami utoną... Trzeba jeszcze, by społeczeństwo przekonało się, jaka naga i obrzydliwa prawda kryła się pod legendą... By przekonało się, że ci panowie wykreślili raz na zawsze te słowa piosenki, mówiące „nie trzeba nam waszych kies-

nie pewne, czy stanie on na czele nowego gabinetu.

Pomiędzy stronnictwami zauważyć się daje bezsilna rywalizacja. Przyszły szef rządu będzie musiał wyjaśnić swe ustosunkowanie się do takich spraw, jak Anschluss z Rzeszą Niemiecką i żądania agrarjuszy.

Według ostatnio nadeszłych wiadomości dr. Ender definitywnie odrzucił propozycję objęcia stanowiska kanclerza, wobec czego stronnictwo chrześcijańsko-socjalne wysunęło kandydaturę Mittelbergera, szefa administracji finansowej Przedarulanji (Voralbergu).

Niemcy godzą się z koniecznością płacenia.

W parlamencie Rzeszy odbywa się obecnie czytanie ustawy budżetowej.

Przy dyskusji nad budżetem kanclerza Rzeszy, przewodniczący frakcji niemiecko-narodowej wystąpił z ostrą krytyką gabinetu Hermana Müllera, a szczególnie zaatakował organizację konferencji reparacyjnej w Paryżu. Po stanowienia traktatu wersalskiego, uznającego Niemcy winnymi wywołania wojny światowej nie uznają i nie są zobowiązane płacić państwu Ententy żadnych odszkodowań. Oferta złożona przez rzeczoznawców niemieckich (wśród których wybitnie odznaczył się dr. Schacht) żądaniem rewizji wschodnich granic niemieckich i zwrotu korytarza pomorskiego — co z oburzeniem napiętnowała prasa całego świata), a przewidująca spłaty roczne w wysokości 1,650 milionów marek, przekracza rzekomo siły gospodarcze państwa niemieckiego.

Atak ten odparł kanclerz Müller, który stwierdził, że konferencja reparacyjna jest zebraniem rzeczoznawców finansowych, niezależnych od rządów i niezwiązanych żadnymi instrukcjami. Na konferencji nie można rozstrząsać kwestii odpowiedzialności, czy nieodpowiedzialności Niemiec za wybuch wojny światowej, jasnym jednak jest, że Niemcy płacić muszą, ponieważ wojnę przegrali.

Tow. Leon Blum wybrany do parlamentu francuskiego.

Tow. Leon Blum, świetny wódz socjalizmu francuskiego, który w roku ubiegłym przeprawił w wyborach do parlamentu, dzięki jednomandatowemu systemowi wyborczemu, niedawno, korzystając z opróżnienia się jednego mandatu na południu Francji, wystawił swą kandydaturę w miasteczku Narbonne (depart. Aude).

Przeciw tow. Blumowi radykali wystawili adwokata Gourгона, młodego obywatela z tamtych stron.

Tow. Blum, dotąd nieznanym miejscowej ludności, zwyciężył, bijąc za jednym zamachem reakcję, radykałów i komunistów. (Kandydat komunistyczny otrzymał zaledwie połowę tych głosów co przed rokiem).

Wybory w Danii

W ubiegłym tygodniu odbyły się w Danii wybory do parlamentu, które przyniosły olśniewające zwycięstwo

socjalistom, a wręcz druzgocącą klęskę komunistom i konserwatom.

Według prowizorycznych obliczeń socjaliści, w porównaniu z poprzednimi wyborami, zyskali 21 %, lewica chłopska 3%, umiarkowana prawica 5 proc.

Natomiast komuniści stracili 50 proc. konserwatyści zaś 17 proc. Podział mandatów przedstawia się, j. n.:

Socjaldemokraci 61, blok lewicy 93, konserwatyści 24, radykali 16, prawica 3, mieszkańcy Szlezewiku 1.

„Strzelec” z za płota ma „głos” i woła „Łapaj złodzieja”

Łódzki „Głos Polski” od dwóch miesięcy przeszedł w ręce niejakiego p. Piątkowskiego, współwłaściciela czy też kierownika hurtowni tytoniowej „Wejpol”. Jak przystało na koncesjonariusza p. Piątkowski jest „sanatorem” i pismo to prowadzi też sanacyjnie.

A że pismo to ma bardzo minimalny nakład, rozpoczęło się polowanie na sensacje i sensacyjki.

I oto w czwartek „Głos Polski” przyniósł „rewelację” o zamachu stanu planowanym przez opozycję „Czego tam nie było, w tych rewelacjach” — i poufne konferencje i rząd, który zbiera się w Gdańsku i desygnowany premier słowem wszystko z wyjątkiem choćby jednego słowa prawdy.

W jakiej pustej głowie wyległy się takie brednie — trudno ustalić, pewne jest tylko, że niema chyba tak naiwnego czytelnika „Głosu Polskiego” któryby w te brednie uwierzył.

Z całą stanowczością napiętnować należy te prowokacyjne i siejące zamęt metody pracy dziennikarskiej tego młodego neofity publicystycznego, któremu się zdaje, iż w dziennikarstwie wolno stosować te systemy, jakie używa się przy sprzedaży papierosów lub cygar.

Wszystkie wystąpienia publicystyczne w tem piśmie noszą piętno braku odpowiedzialności — mówi się ktoś,

Wobec powyższych wyników zarysowuje się całkiem realnie możliwość utworzenia w parlamencie duńskim większości lewicowej.

Wybory do parlamentu angielskiego.

Baldwin oznajmił w Izbie Gmin, że rozwiązanie parlamentu nastąpi 10 maja, mianowicie kandydatów do nowego parlamentu w dniu 20 maja, powszechne zaś wybory w dniu 30 tegoż miesiąca.

gdzieś, z kimś, jakoś — ukrywa się za jakimś literami, nie wymienia się nazwisk — słowem strzela się z za płota.

Są to prawda metody, które używały sankcję p. ministra spraw wojskowych — niemniej przeto muszą być z całą bezwzględnością potępione, a ci, którzy je stosują są szkodnikami społecznymi i mącicielami opinii społecznej. Wreszcie, co wolno wojewodzie, to nie tobie s...!

„Głos Polski” stosuje ową metodę złodzieja, który uciekając, krzyczy „Łapaj złodzieja”. Z tupetem i bezczelnością, lansuje mgliste wersje o zamachu opozycji, by odwrócić uwagę od faktu, iż szykowany przez grupę pułkowników zamach został „odroczone” na rozkaz i komendę p. Davea. Pisał o tem „Głos Polski” bardzo wyraźnie; pisał ale zapomnieli...

„Głos Polski” jest bardziej sanacyjnym od „Głosu Prawdy”... Zrozumiałe... Wszak każdy neofita jest więcej katolicki niż sam papież.

Tem bardziej takim katolickim katolikiem musi być p. Piątkowski — o którym nawet „sanacja” twierdzi, że wymaga on gruntownej „sanacji”.

Lepiej byłoby wrócić do cygar i papierosów... Gdy nie potrafisz to nie pchaj się na afisz — panie strzelcu z za płota...

Ryk.

IV Kongres Związków Zawodowych.

Na podstawie uchwały Komisji Centralnej Związków Zawodowych z dnia 27 marca br. zwołujemy niniejszem stosownie do postanowień art. 12 statutu Związku Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce

IV KONGRES ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

do Warszawy, w Domu ZZK (przy ul. Czerwonego Krzyża 20) na 31 maja, 1 i 2 czerwca 1929 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Ukonstytuowanie się Kongresu;
- 2) Sprawozdanie Komisji Centralnej i komisji rewizyjnej;
- 3) Demokratyzacja życia gospodarczego;
- 4) Ustawodawstwo socjalne;
- 4) Organizacja i taktyka;

- 6) Spółdzielczość a Związki Zawodowe;
- 7) Zmiana statutu;
- 8) Wybory władz Związków;
- 9) Wnioski.

Prawo uczestniczenia w Kongresie ma każdy Związek, należący do Związku Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce w ten sposób, że jeden delegat Związku przypada od Zarządu, ponadto na każde 2000 członków jeden delegat dalszy. Delegaci poszczególnych Związków na Kongres wybierani zostają wedle ordynacji, którą każdy poszczególny Związek ma prawo określić dla siebie (artykuł 16).

Wszystkie wnioski, dotyczące porządku dziennego, lub zmiany statutu, zmiany taktyki ruchu robotniczego, ogólnej polityki, lub zasadniczych form

organizacyjnych, mające być przedmiotem obrad Kongresu, winny być conajmniej na cztery tygodnie przed Kongresem, a zatem najdalej do dnia 2 maja br. wniesione do Komisji Centralnej Związków Zawodowych (artykuł 20).

Nadesłane wnioski, orzeki rezolucje, proponowane przez Komisję Związków Zawodowych, zostaną w czasie przez statut przepisany wszystkim Związkom doręczone.

Warszawa, 2 kwietnia 1929 r.

J. Kwapiński,
przewodniczący;

Z. Żuławski,
sekr. gener.

„Uniwersytet Pracy” w Łodzi.

Pod przewodnictwem tow. Ławnika Smolika odbyła się w sali Rady Miejskiej konferencja informacyjna w sprawie utworzenia w Łodzi „Uniwersytetu Pracy”. Konferencji wzięli udział przedstawiciele władz komunalnych, szkolnych, delegaci związków zawodowych oraz reprezentanci sfer nauczycielskich.

Obszerne referaty o celach, zadaniach i organizacji „Uniwersytetu Pracy” wygłosili: prof. Wolnej Wszechnicy p. Radlińska, naczelnik Wydziału Szkolnictwa Zawodowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego — dr. Waryński oraz prof. Kornilowicz.

Referenci wskazali na dokonywany się przełom w systemie nauczania, wyrażający się we wprowadzeniu czynnika pracy do nauki i czynników nauki do pracy.

„Uniwersytet Pracy” ma być instytucją, przygotowującą do pracy zawodowej oraz dokształcającą wszystkich, biorących udział w pracy wytwórczej, zarówno fizycznej jak umysłowej. Zadanie to „Uniwersytet Pracy” spełnia przez badanie zdolności do danego zawodu, zaznajamianie z metodami pracy i samą wytwórczością. Jednym z czołowych działań tego Uniwersytetu jest dział przygotowania i dokształcania ludzi, pracujących na polu społecznym: w instytucjach oświatowych, związkach zawodowych, w spółdzielczości i t. d.

„Uniwersytet Pracy” umożliwi również kształcenie pracowników, pragnących się przerzucić z jednego zawodu do drugiego, co ma doniosłe znaczenie zwłaszcza w obecnym okresie mechanizacji i automatyzacji pracy, pozbawiającej znaczne ilości ludzi możliwości zarobkowania w danej gałęzi produkcji. W „Uniwersytecie Pracy”, który posiadałby pracownie dla pracowników wszelkich zawodów, laboratoria, sale rysunkowe, muzeum przemysłowo-rzemieślnicze i t. d., scentralizowaneby zostały wszystkie wysiłki władz i społeczeństwa w kierunku udostępnienia kształcenia i dokształcania — robotnikom, rzemieślnikom i pracownikom wszelkich gałęzi

EUGENJUSZ AJNENKIEL.

Z lat męki, krwi i walki.

Szkic napisany z okazji XXV-lecia dzielnicy „Górnej”

Łódź, miasto nieustannej pracy i wysiłku, miasto rosnącego bogactwa obok rozwijania się najsłabszej nędzy, jest obecnie przedmiotem badań naukowych i rozpraw historycznych.

Posiada ono tylko ugiętych historią walk społecznych proletariatu łódzkiego. Ukazujące się od czasu do czasu wspomnienia działaczy robotniczych nie stanowią pełnego obrazu zmagani i bohaterskich walk robotniczych łódzkich. Praca czeka. Może kiedyś przyjdzie ktoś, kto ją podejmie.

Na prośbę dzielnicy „Górnej” kreślę szkic ten — mający stanowić obraz rozwoju, zmagani i walk dzielnicy — z całą świadomością braków i usterek szkicu. Z taką świadomością, z jaką invalida pracy patrzy na swój pusty rękaw po zmiażdżonej przez tryby maszyny ręce. Mimo to piszę, w tym przekonaniu, że praca ta zainteresuje innych, więcej powołanych i pabudzi ich do nowych, wartościowych już prac.

CZUWAJ ULICO!

Ciemną wstęgą dymu targał wiatr i rozrzedza, ja, otulając niskie domki robotnicze, przycupnięte jak kury na grzędzie, wzdłuż drogi Zarzewskiej. Tak ją zwali starzy ludzie, choć młodzież nazywała ją już ulicą Zarzewską.

Takie też miano otrzymała ona przy planie regulacji osady rękodzielniczej, „płóciennie-bawelnianej”, „Łódką” zwanej.

Ulica ta była siedliskiem i ośrodkiem życia rękodzielników, pracujących bądźto przy warsztatach Gayera, bądźto w własnych warsztatach, czy też u „panów majstrów” jako czeladnicy.

Różniczkował się wówczas późniejszy proletariatus, pracując u majstra swego, czy też u majstra

fabrycznego, lecz bez różniczkowania jednak klepał biedę.

Z biegiem lat powstawały nowe domki i domy, fabryczki i fabryki, okolica przyjmowała nowe oblicze, pozostawiając jednak bez zmian długi, bowiem od wczesnego ranka do późnego wieczora trwający dzień robotczy, z jego głodową placją.

Z okolicznych wsi napływało coraz więcej ludu, pomnażając szeregi robotnicze.

W takt stuku miarowo uderzającego członka, zapelniającego swym klekotem i trzaskiem salę fabryczną, rozmawiali z sobą robotnicy. Umawiali się gdzieby to najbliższą niedzielę zejść się, pogadać, posłuchać nowin.

Na tych pogawędkach przeniknęła do nich nowa, nieznana im idea socjalizmu, niesiona jak pochodnia w mroku przez „proletariatus”. Zbierali się wszędzie gdzie mogli, by iść tej

sluchać, uczyć się jej i pokochać ją. Zebrał się też z początkiem 1892 roku w mieszkaniu kolegi swego Wierczka, przy ul. Krurza № 22, a byli tam Stefan i Stanisław bracia Sobolewscy, Rychliński, Biegański i jeszcze dwóch, których pamięć nie sięga. Zbierali się też potem i u Rychlińskiego — „Dziadka” na ulicy Widzewskiej przy Zarzewskiej, jak i u Dobrowolskiego na ulicy Wólczańskiej.

Krzętał się jak mógł i ile mu sił starczyło członek „Proletariatus” tow. „Dziadek” — Rychliński. Przyjeżdżał i tow. „Piotr”. Mówili i tłumaczyli ludziom, co to za nowa idea, skąd wyzysk powstaje, o co walczyć przyjdzie.

A idea przenikała do serc robotników, rozprzestrzeniała się szeroko, jak fale na wodzie po wrzuceniu w nią kamienia.

I przyszedł 1 maj 1892 roku. Zadrżały serca robotnicze, bo „...pierwszy maj — to wiew swobody, buntu okrzyk to radosny...”

Wylały się na ulice miasta szerokie rzesze robotników, w krwi swej topiąc porywy wolności —

— protestem zawrzały fabryki.

Dni kilka on trwał.

Jeszcze 4 maja w fabryce Gayera 1000 robotników protestowało, porzuciwszy pracę.

Strajk!

Tak! Walka to owoc idei, niesionej przez „proletariatus”, przez Rychlińskich, Dobrowolskich, Sobolewskich i tylu innych.

Po krwawej rzezi zamarły na długo porywy walki, lecz nie zamarły przygotowania do nowych wystąpień.

W ciągu 10 lat szedł kolportaż, skąpo doręczanej „bibuły”, odbywały się zebrania i od czasu do czasu w dzień majowy załapał czerwony sztandar, wywieszony na cegielniach, około Rzgowskiej i w głębi Zarzewskiej mieszczących się.

Już w roku 1903 organizowali towarzysze pracę partyjną, zakładając t. zw. koła „Trzech”.

Kół tych zaczęło powstawać coraz więcej.

Chodzili po nich towarzysze „Kuba”, „Piotr”, „Dziadek” — Rychliński, Sobolewski, Szmidt i wielu innych.

Powoli wsiąkała w dusze i myśli robotarzy idea Polskiej Partii Socjalistycznej. Dążenia do walki o Niepodległą Polskę Ludową i o Socjalizm. Powoli, powoli wzrastała organizacja.

W takim stanie zastał ją rok 1904.

Praca organizacyjna nabierała już rozmachu i siły, żądała zcalenia luźnych dotychczas kółek partyjnych. Potrzeba stałego kierownictwa była bodźcem dla tych towarzyszy, którzy dnia 15-go kwietnia 1904 roku, zwołali co wybitniejszych i zaufanych towarzyszy na pierwsze organizacyjne zebranie komitetu, tej dzielnicy, która swą nazwę wzięła od góry, na której była położona.

W mieszkaniu tow. „Stopki” — Szmidta, przy ul. Sosnowej № 13, zebrało się grono towarzyszy: Rychliński, Wawrzyniec Dobrowolski, Józef Górecki — „Wacław”, Stefan Sobolewski, Ludwik

i działów produkcji.

„Uniwersytet Pracy” pozwoliłby liczny pracownikom fizycznym i umysłowym na zapoznanie się z zawodem lub rodzajem pracy który im odpowiada, a któremu poświęciłoby się poza pracą zarobkową.

Następnie prelegenci omówili organizację zagranicznych uniwersytetów pracy i podkreślili ich stały rozwój, co

jest najwymowniejszym świadectwem potrzeby i żywotności tego rodzaju instytucji.

W wyniku konferencji postanowiono powołać do życia komisję, która opracuje statut towarzystwa „Uniwersytetu Pracy” w Łodzi, co stanowiłoby pierwszy etap w dziele realizacji planu stworzenia „Uniwersytetu Pracy” w naszym mieście.

Uroczystość odsłonięcia czerwonego sztandaru łódzkiej organizacji Z. Z. K.

Uroczystość odsłonięcia cze. sztandaru W ubiegłą niedzielę w sali Teatru Miejskiego odbyła się piękna uroczystość odsłonięcia Czerwonego Sztandaru łódzkiego oddziału Związku Zawodowego Kolejarzy.

W uroczystości wzięli udział delegaci partii Socjalistycznych, Związków Zawodowych, Zarządu Głównego Z.Z.K. i oddziałów związku z Warszawy, Wilna, Poznania, Katowic, Krakowa, Jarosławia, Nowego Sącza, Torunia, Kuluszek, Piotrkowa i innych.

Akta odsłonięcia dokonał tow. viceprez. dr. Wieliński, który powitał nowy czerwony sztandar Z. Z. K. jako

widomy znak, iż organizacja ta jest członkiem w wielkiej rodzinie klasowych związków zawodowych, walczących o wyzwolenie społeczne i polityczne.

Uroczystość ta ma tem donioślejsze znaczenie—mówił tow. Wieliński—że odbywa się ona w chwili, gdy prowadzony jest koncentryczny atak przeciwko Demokracji, gdy usiłuje się odsunąć klasę robotniczą od wpływu na dalsze kształtowanie się losów państwa, gdy usiłuje się klasę robotniczą która serdeczną ofiarą krwi wywalczyła Niepodległość, zepchnąć do rzędu pariasów bez praw.

Fakt, iż Sztandar Czerwony, jako

symbol swych dążeń i uczuć odsłaniają pracownicy państwowi — kolejarze, którzy w okresie dziesięciolecia Niepodległości dali niezliczone dowody, swego przywiązania i umiłowania Rzeczypospolitej, a równocześnie twardo i nieugięty stali przy Czerwonym Sztandarze świadomi swej roli dziejowej, dumni ze swej klasowej przynależności — wiodąc nieugiętą i bezkompromisową walkę o wielką ideę sprawiedliwości społecznej—Socjalizm—mówi sam za siebie.

Oddając sztandar w ręce prezesa związku tow. Wieliński złożył związkowi zaw. kolejarzy życzenia imieniem władz miejskich oraz imieniem Ł.O.K.R. i Rady Naczelnej P.P.S.

Po powitaniach i życzeniach złożonych przez przybyłych na uroczystość delegatów, zabrał głos tow. Wieliński, podkreślając między innymi fakt iż na uroczystość przybyli delegaci ze wszystkich zakątków Rzeczypospolitej, aby słowem życzenia i skłonieniem swego sztandaru powitać nowy czerwony sztandar — nowego towarzysza w walce o lepsze jutro.

Uroczystość zakończono odegraniem „Czerwonego Sztandaru” poczem zebrani udali się pochodem wraz ze sztandarami do siedziby łódzkiego oddziału Zw. Zaw. Kolejarzy.

kę i dzisiaj teatr rosyjski wraca do dawnych form teatralnych t.zw. niesłusznie „burżuazyjnych”. Teatr jest teatrem — i takim go dzisiaj zastaliśmy. Robotnicy, nie poświęcający się zawodowo teatrowi, nowych wielkich dróg w tej dziedzinie nie wytkną.

Chodzi tylko o wyzyskanie teatru dzisiejszego do naszej ideologii i o wniesienie do teatru pewnych pierwiastków w postaci potrzeb zgodnych z naszymi założeniami społecznymi. Aby teatr robotniczy mógł oddać jak największe usługi trzeba przestrzegać aby udział w pracy brali ludzie obdarzeni talentem.

Teatr ma w zasadzie dwie formy: zawodową i amatorską. Teatr robotniczy z natury rzeczy musi być teatrem tylko amatorskim. Należy unikać manjery w tworzeniu specjalnego repertuaru, który wcale nie jest potrzebny.

Bogactwa literatury polskiej i obcej są tak wielkie, iż można z nich dużo wybrać dla teatrów robotniczych, przestrzegając, aby wybrane utwory miały myśl ogólnoludzką i w założeniach szlachetną. Jeżeli chodzi o stwierdzenie braków to raczej narzekaćby należało na brak reżyserów, którzy potrafiliby wyzyskać materiał literacki już istniejący (szerzeg sztuk np. „Moralność p. Dulskiej” można by wystawić różnymi sposobami: jako tragedję, farsę i komedję). Sztuka teatralna już w swej istocie jest demokratyczną sztuką, polega bowiem na pracy zbiorowej. Nacisk trzeba położyć, aby wśród grających wytworzyć miłość do sztuki. Polacy są najlepszym materiałem na aktorów. Sztuka winna być omówiona przed rozpoczęciem prób, każdy z uczestników powinien publicznie wypowiedzieć jak sobie wyobraża uosobnienie postaci, którą ma przedstawić. Powodzenie teatru będzie miało wówczas jeśli słuchacze będą rozumieli treść sztuki. Brak zainteresowania i nudy w teatrach robotniczych przypisać należy nie temu, że nie wystawia się sztuk wesołych, lecz — sztuk które niczem nie zahaczają o duszę robotnika. Należy przestrzec również przed nieostrożnym rzucaniem słów o burżuazyjności wśród robotników bo system taki wywołać może zjawisko wręcz przeciwne, a niepożądane.

Teatr robotniczy nie powinien także niwelować indywidualizmu na rzecz kultu zbiorowości; źle jest, jeżeli ktoś stawia kwestję w tych słowach, „ja — wyższy od innych” — lecz „ja z moim bólem i troską” nie powinno być niwelowane. Wystrzegać się także należy tego aby teatr istniał dla klasy, oraz propagować trzeba myśl, aby koła teatralne same wytwarzały potrzebne rekwizyty; obudzi to zamiłowanie do zaniebanej sztuki ludowej do oryginalnych pomysłów dekoracyjnych i t. p.

Konferencja przyjęła rezolucję:

1. Urządzenie poradni teatralnej przy Zarządzie Głównym.
2. ogłoszenie konkursu na sztuki odpowiednie do teatrów robotniczych,
3. zwołanie okręgowych zlotów sekcji teatralnych z przedstawieniami przedzjazdem wiedeńskim młodzieży.

Istota i metody pracy teatru robotniczego

Szerzenie kultury wśród szerokich rzesz robotniczych w Polsce odrodzonej za pośrednictwem teatru, zajmuje żywo wszystkich działaczy oświatowo kulturalnych, tembardziej zaś interesować musi się tem z gładzeniem Tow. Uniwersytetu Robotniczego, działając bezpośrednio na terenie instytucji robotniczych w Polsce. Tem też tłumaczyć należy zwołanie przez Zarząd Główny T.U.R. w Warszawie, na skutek odnośnej uchwały Zjazdu Walnego, Konferencji teatralnej, która odbyła się w stolicy w dniu 17 b. m. w lokalu Zw. Zawodowego Kolejarzy pod przewodnictwem sekretarza jeneralnego TUR-a tow. senatora Dr. S. Kopcińskiego.

Obecnych było 20 osób, przedstawicieli różnych oddziałów TUR.

Istotę i metodę pracy teatru robotniczego ilustrowały zarówno referaty, jak i dyskusje zebranych, które ze względu na treść można podzielić na dwie grupy: 1) referaty przedstawicieli oddziałów T.U.R. i 2) referaty teoretyków teatru wogóle.

Do pierwszej grupy zaliczyć należy przedewszystkiem członków sekcji teatralnych oddziałów T.U.R. w Łodzi i Sosnowcu, którzy informowali zebranych o wynikach swych poczyną w teatrach robotniczych.

Sekcja teatralna w Sosnowcu pojmując swą placówkę teatralną jako teatr robotniczy o specjalnej ideologii, w przeciwieństwie do istoty teatru dawniejszego, zwanego teatrem popularnym, który zniżał swój repertuar do poziomu słuchacza. Teatr T.U.R. musi być teatrem socjalistycznym. Nie należy go

rozumieć jako scenę, gdzie się wystawia sztuki przepełnione symbolami socjalistycznymi. Życie Carystusa np. można wystawić zarówno jako propagandę ideologii świata starego, jak również jako propagandę idei Jutra. Teatr burżuazyjny również może użyć symbolów socjalizmu, a jednak wszystko razem nie będzie bynajmniej stanowiło teatru socjalistycznego. Teatr robotniczy w pierwszym rzędzie nie powinien schlebować niskim instynktom robotnika, powinien zwalczać zapędy burżuazyjne wśród klasy robotniczej; robotnik winien rozumieć, że teatr robotniczy ma podkład ideowy, bezinteresowny. Należy zwalczać sztuki t. zw. ludowe, które nic wspólnego z ludowością nie mają, są raczej apologią stanowoci.

Do osiągnięcia zamierzonych celów teatr robotniczy w Sosnowcu użył drogą specjalnych metod, które wychowują zarówno zespół dramatyczny jak i widownię. Wytwarza się łączność tych dwóch czynników przez wspólną grę sceny z widownią, w myśl odwiecznej tradycji teatralnej, jaką wytworzył kościół, który na zespolenie w śpiewie i modlitwie wszystkich obecnych na nabożeństwa kładł silny nacisk. Sztukę przed wystawieniem omawia się z publicznością; komponuje się także sztuki z opowieści czy to zachowanych przez tradycję, czy też opowieści aktualnych. Sam zespół dramatyczny urabia się systematycznie pod kątem niwelacji wysiłków indywidualnych, na rzecz efektu zbiorowego: nie ogłasza się nazwisk osób grających nie tworzy się kreacji i nie gra się sztuk, gdzie są role charakterystyczne (przejście od „ja” do

„my”). Metody powyższe prowadzi się bez wzorów intuicyjnie, pracą wytrwałą, codzienną i rzetelną.

Przedstawiciele sekcji teatralnej T.U.R. w Łodzi przystępują do wytworzenia kultury teatralnej nie drogą stałych widowisk, lecz przez specjalne szkolenie członków sekcji w rozbiórce utworów, w dykcji, w opracowaniu chóralskich recytacji; sztuki jako takie wystawia się rzadko. Wprowadza się natomiast samorodność kompozycji utworów scenicznych. Odczuwają brak specjalnych sztuk i proponują ogłoszenie konkursu.

Przedstawiciele innych oddziałów poruszyli stronę rozrywkową teatru, konieczność dochodowości teatru robotniczego, który na prowincji otrzymuje nieraz całkowicie egzystencję oddziału, oraz wyrażali życzenia, aby konferencja teatralna poruszyła sprawy gospodarcze i techniczne teatru (dekoracje, budowę sceny, rekwizyty i t. p.).

Przeciwieństwem do tak przedstawionej ideologii teatru robotniczego były referaty i przemówienia dyskusyjne tow. tow. Lipińskiego, Drzewieckiego i Kopcińskiego.

Kierownicy teatrów robotniczych winni być ostrożni na punkcie stwarzania fetyszów i rzucania mocnych fascynujących słów jak: sztuka socjalistyczna i t. p. Sztuka jest takim samym zjawiskiem w życiu kulturalnym i umysłowym ludzkości — jak wszystkie inne dziedziny myśli i wiedzy człowieka; ma swoje kanony, których lekceważyć nie należy. Manja eksperymentów teatralnych w Rosji poniosła ciężką poraż-

Szczot, Opatka i inni. Potrzeby organizacyjne referował towarzysz „Kuba” i towarzysz „Piotr”.

Uznano za obszar działania organizacyjnego olbrzymią polac ziem od ulicy Głównej po ulicę Przędzalnianą aż do Zarzewa, od ulicy Anny po ulicę Pańską aż do Retkini oraz wzdłuż ulicy Piotrkowskiej do Chojen.

Terenowi temu nadano nazwę dzielnicy „Górnej” Polskiej Partii Socjalistycznej.

Opierając się na dotychczasowej strukturze „kół”, postanowiono przystąpić do organizowania podobnych kół po fabrykach, po warsztatach, a dotychczasowe koła przekształcić na komitety domowe. Przewodniczący tych kół wchodzić mieli w skład rady dzielnicowej, która ze swego grona miała wybierać dzielnicowy komitet wykonawczy. Dla utrzymania kontaktu z komitetem okręgowym, wyznaczony został towarzysz, wskazany przez tenże komitet okręgowy, a nazwany „dzielnicowym”.

Obowiązkiem wszystkich zebranych było wzięcie na siebie kolportażu „bibuły” partyjnej oraz szerzenie idei socjalistycznej przez organizowanie zebrani po kołach i fabrykach.

O zwołanym zebraniu zakomunikowano członkowi komitetu lub „dzielnicowemu”, który miał codziennie to gdzieś indziej „biuro” partyjne. On też załatwiał sprawę obsłużenia zebrania przez agitatora.

Po tem posiedzeniu towarzysze rażno zabrali się do pracy.

Zwoływano cały szereg zebrani, na które z „biura” przysyłani przychodzili tow. tow.: „Stanisław” — Arciszewski, „Jarosz” — Sledziński, S. Kaźmierczak oraz z nazwisk nieznani „Piotr”, „Jan”, „Jurek” i „Wacław”.

Zwoływanie i odbywanie takich zebrani odbywało się w bardzo konspiracyjny sposób. Bowiem trzech lub czterech towarzyszy obchodziło mieszk-

kania innych towarzyszy, zawiadamiając ich o mającym się odbyć w tym dniu zebraniu. Zawiadomionym mówiono: „idź na ulicę Sosnową róg Zarzewskiej, będzie tam stał mężczyzna w jasnym palcie, przechodząc koło niego mów: to ja! na to on ci powie numer domu. Gdy dojdiesz do tego numeru, to w bramie spotkasz towarzysza, którego spytasz o piętro, a po wskazaniu ci przez niego, pójdziesz tam i na wskazanym piętrze towarzysz lub towarzysza, po wypowiedzeniu przez ciebie: to ja! zaprowadzi cię do mieszkania, gdzie odbędzie się zebranie”.

Na straży takiego zebrania konspiracyjnego stali ci sami towarzysze i za każdym podejrzanym ruchem na ulicy lub za zbliżaniem się policy dawali znać towarzyszowi stojącemu w bramie, a ten ze swej strony zawiadamiał o tem zebranych.

W drugiej połowie 1904 roku dzielnica otrzymała z ramienia okręgu „dzielnicowego” towarzysza „Konrada”, który był już funkcjonariuszem okręgu.

Czasy stawały się coraz cięższe i brzemienne w wypadki.

W lutym 1904 roku rozpoczęła się wojna rosyjsko-japońska o władztwo nad Azją. Dwie armie samych proletariuszy rozpoczęły wzajemne mordy.

Rząd przygotowywał się do mobilizacji, wówczas P. P. S. wydaje w czerwcu odezwę do zapasowych żołnierzy, których rząd miał niebawem powołać do szeregów; — kto może, niech się nie stawia na wezwanie rządu, niech zawczasu uchyla się od służby wojskowej, niech ucieka przed jarzmem — głosi odezwę.

Na początku grudnia w fabryce Steinerta przy ulicy Piotrkowskiej wybucha strajk pewnej części robotników. Firma w kilka dni zamyka fabrykę, ogłaszając lokaut.

Towarzysze z dzielnicy rozpoczęli usilną agitację, zwoływali zebrania i zajęli się przygotowaniem do ulicznych wystąpień.

„Czuwaj ulico!”

Oto z twej głębi wynurzył się postaci ludzkich długi sznur.

Idą, jakby oniesmieleni.

A w powietrzu rwie się pieśń. Przycicha, to znów jak grom o mury kamienie się rozbija.

„Nasz sztandar płynie ponad trony...”

Partja przygotowuje opór przeciw mobilizacji — wzywa do manifestacji. Na wezwanie staje dzielnica „Górna” w szeregu.

Dnia 26 grudnia 1904 roku zorganizował komitet pierwszą manifestację, jako protest przeciw mobilizacji. Manifestacja, wyszedłszy z podwórza domu, mieszczącego się przy ulicy Zarzewskiej № 3-5, z rozwiniętym sztandarem i śpiewem przeszła do rogu ulicy Lubelskiej i Staro-Zarzewskiej. Tam sztandar zwinięto i całą gromadą ze śpiewem na ustach udano się do ulicy Widzewskiej i przy rogu ulicy Senatorskiej rozbito tramwaj. Zaalarmowani dragoni, przybywszy na miejsce, zastali rozbitą tramwaj i luzne już grupy manifestantów. Aresztowano sporo ludzi, których po kilku dniach zwolniono. Aresztowano wówczas też towarzysza Józwiaka, który przy rozbijaniu tramwaju został pokaleczony i odwieziono go do szpitala Czerwonego Krzyża.

Z aresztowanym towarzyszem dzielnica się komunikowała przez towarzysza Szczotę, dostarczając mu żywność za pośrednictwem strażnika Majera, przychylnego dla idei socjalistycznej.

ciąg dalszy nastąpi.

ŚWIĘTO PRACY.

W roku 1889 jako w setną rocznicę wybuchu wielkiej rewolucji francuskiej, odbyty w Paryżu kongres Międzynarodówki Socjalistycznej ustanowił święto 1-go Maja, jako olbrzymią międzynarodową manifestację pod hasłem: **zbratania narodów, pokoju powszechnego i walki o prawa polityczne i społeczne dla mas pracujących.**

Obchody pierwszomajowe spotykały się wręcz z przesławianiami burżuazji, która pomna walk z czasów walk Komuny paryskiej przerażała się na samą myśl, że manifestacje pierwszomajowe mogą być hasłem do nowej rewolucji.

Jednak przemoc i gwałt nie zdołały złamać wiary klasy robotniczej w słuszność sprawy o jaką przed laty 30 rozpoczęto walkę. Nieograniczone poświęcenie i niezłomna wiara dla Czerwonego Sztandaru symbolu walki o Socjalizm — które przeciwstawiono przemocy i tyranii — zwyciężyły!

W rozstrzygającej walce z klasą robotniczą przysły rządy tyranów, na ich miejsce przyszły rządy oparte na zaufaniu społeczeństwa. Zdobyto powszechne prawo wyborcze, swobody obywatelskie, 8-mio godzinny dzień pracy i inne prawa.

Jednak walka nie została bynajmniej zakończona. Trwa nadal Bo nadal klasie pracującej dzieje się krzywda. Bo nadal nad klasą robotniczą tkwi groza utraty zdobytych praw.

I dlatego obchody pierwszomajowe nie tracą ani na chwile swej olbrzymiej wartości, gdyż wypełniane są treścią najżywoźniejszych postulatów i żądań, jakie świat pracy wysuwa.

Na czoło tych postulatów, w chwili obecnej wysuwa się **walka o pokój powszechny.** Nigdy tak groźnie nad światem nie zawisł niepokój wybuchu wojny — jak obecnie.

Mimo „pokojowych“ paktów i konferencji rozbrojeniowych — państwa kapitalistyczne dokonywują wprost wysiłku w zbrojeniu się. Przed oczyma naszymi staje znów groza — wojny, groza okropności, wyniszczenia i zubożenia klasy pracującej. I dlatego nie tylko już w swej obronie, ale i w obronie całej ludzkości podnosimy nasz głos żądający urzeczywistnienia obietnic o powszechnym rozbrojeniu.

Socjalistyczna Międzynarodówka Robotnicza duży nacisk kładzie na głos młodzieży w tej sprawie, gdyż młodzież przedewszystkiem będzie przelewać krew na polach bitew.

I oto czytamy w odezwie pierwszomajowej Międzynarodówki Socjalistycznej, wydanej do robotników wszystkich krajów:

„**Nowe pokolenie wkracza w szeregi międzynarodowego proletariatu, pokolenie które nie przeżywało okropności wojny. Trzeba je przepoić żywiołowym wstrętem przed rozlewem krwi, trzeba je przyłączyć do frontu bojowego, zwrócić przeciwko wojnie i zbrojeniu.**“

Ale nie tylko same zbrojenia zagrażają utrzymaniu pokoju między narodami. Zagraża temu też, szowinizm, nacjonalizm, a w dużej mierze też faszyzm który hula we Włoszech, Hiszpanji, na Węgrzech, w Jugosławii i Litwie.

Po za walką o pokój powszechny idzie z kolei walka o demokrację w obecnej chwili, wobec naprzężonych mocno stosunków społeczno politycznych walka o demokrację ma znaczenie zasadnicze.

Ataki na demokrację prowadzi obóz „rządowy“ i endecja, monarchiści grożący Polsce nowymi zamachami stanu i komuniści.

I dlatego tegoroczne obchody pierwszomajowe mają być nie tylko demonstracją szerokich warstw pracujących za utrzymaniem demokracji, ale i dniem wzmocnienia agitacji przeciwko wszelkim próbom ataków na zdobycze klasy robotniczej.

Młodzież robotnicza stojąc w jednym szeregu z całą walczącą klasą pracy, oprócz tych postulatów, bez których nie ma warunków normalnego rozwoju idei socjalistycznej i zwycięstwa klasy robotniczej, ma swe żądania.

A więc będziemy domagać się rozbudowy szkół zawodowych, wliczenia godzin nauki do czasu pracy, ubez-

pieczenia bezrobotnych od lat 16-tu.

Podnieśmy głos o wprowadzenie nauki w godzinach pracy, a zniesienia szkół wieczorowych.

O jednoroczną służbę wojskową będziemy manifestować i o ludzkie traktowanie młodzieży powołanej do służby wojskowej.

Zażądamy należytej pomocy państwa dla sportu robotniczego, rozbudowy boisk, stadionów, pływalni itp.

Zaprotestujemy przeciw barbarzyńskiej a istniejącej jeszcze karze śmierci.

Domagać się będziemy zwolnienia więźniów politycznych, gdyż uważamy, że za swe przekonania polityczne nikt nie powinien być karany.

W dniu Święta Pracy niech zam-

Młodzi Turowcy! do Wiednia na Międzynarodowy Zlot 12 — 14 LIPCA 1929 ROKU.

Padło hasło: — Do Wiednia! Na II-gi Międzynarodowy Zlot Socjalistycznej Młodzieży Robotniczej!

W Austrii i w Belgii, w Niemczech i w Czechosłowacji — wszędzie młodzież robotnicza szkuje się do Zlotu.

Zewsząd, zewsząd nadciągają do Wiednia długie szeregi. Różni i językami mówiące, w jakże odmiennych nieraz obyczajach wyrosłe, — ale w tej samej zaprawione walce, jedną tęsknotą, jedną ideą Socjalizmu wiedzione — zgromadzą się pod wspólnym sztandarem Międzynarodówki.

Wśród dziesiątków tysięcy nie może zabraknąć i polskiej młodzieży robotniczej. Stanąć musi poważny zastęp turowców, jakże młodych jeszcze w szeregiach Międzynarodówki, ale już wypróbowanych, bogatych w wyniki swej pracy i karnych.

Niechże staną jak najliczniej!

Do Wiednia podążą młodzi turowcy podziwiać wspaniałe dzieła geniuszu ludzkiego. Uczyć się będą, jakie owoce dać może solidarny wysiłek klasy robotniczej, — patrząc na imponujące budowle „czerwonego Wiednia“, na potężne organizacje robotnicze. Będą widzieli gotowość bojową proletariatu wiedeńskiego.

W radości i wśród nawału wrażeń spędzą te trzy dni. A nade wszystko uczestniczyć będą imieniem braci w Polsce walczącej w tryumfalnym okrzyku młodego proletariatu wszystkich narodów: **Socjalizm musi zwyciężyć!**

Co zobaczycie na zlocie?

Piątek, 12 lipca.

10 r. — Uroczystość otwarcia Zlotu na jednym z placów miejskich. 8 w — W pięciu salach akademie, przedstawienia i koncerty, m. in. akademja-pokaz zespołów poszczególnych krajów.

Sobota, 13 lipca.

9 r. — Zgromadzenie młodzieży w domach robotniczych na dzielnicach.

W południe — powtórzenie akademii i przedstawień z poprzedniego wieczoru. Zawody sportowe (piłka nożna, ręczna, lekkoatletyka).

Wieczorem — Międzynarodowa akademja pod gołym niebem. Pochód z pochodniami.

Niedziela, 14 lipca.

8 r. — Zabawy na podwórzach gminnych domów mieszkalnych. 9 — Wielkie Zgromadzenie przed ratuszem. Przemawia tow. Fr. Fiedler.

Po południu — zabawy. Wieczorem — Pożegnanie wyjeżdżających.

Czerwoni harcerze urządzają w czasie Zlotu swój obóz; 12 lipca (w piątek) organizują obchód przeciwwojenny.

Możecie zwiedzić Wiedeń i okolice.

Wiedeń to najpiękniejsze miasto świata. Zobaczyć dawny piękny zamek cesarski (w którym teraz m. innymi mieści się sekretariat austriackiego robot. tow. przyjaciół dzieci), wielki, bogaty zwierzniec, szereg wspaniałych budowli i gmachów dawnej Austrii, porównanie je z monumentalnymi budo-

rze huk maszyn i ustanie wszelka praca. Na zgromadzeniach i pochodach damy wyraz swej solidarności w walce z obecnym ustrojem i krzywdami wyrażanymi klasie pracującej.

Złączeni uczuciem braterstwa z robotnikami wszystkich krajów — damy wyraz swej tęsknocie w walce o sprawiedliwy ustrój społeczny — o socjalizm.

Niech w dniu Święta Pracy ożywi się duch czynu, niech płynące echo pieśni rewolucyjnych, pieśni buntu i pieśni owianych nadzieją i wiarą w lepsze Jutro, wezwie wszystkich ludzi pracy do szeregu. Niech rozszerzy się świadomość i spotęguje zapał dla pracy nad realizowaniem postulatów i hasel które w dniu 1-go Maja wysuwamy.

Niech tegoroczne święto majowe wypadnie jak najwspanialej. Niech wzrosną nasze szeregi w walce o socjalizm, o pokój powszechny, o demokrację!

Henryk Wachowicz

Ile kosztuje udział w zlocie i podróż od osoby?

Oplata zasadnicza (znaczek, mieszkanie, śniadania, wstęp na uroczystości, tramwaj i t. d.) — 7 schil. (8 zł. 75 gr.). Utrzymanie w ciągu 3 dni — 8 schil. (10 zł.).

Całkowity koszt wraz z kosztami przejazdu (ulgowego) tam i z powrotem wynosi dla uczestnika z Sosnowca i Katowic — 65 zł., z Krakowa — 70 zł., z Łodzi — 90 zł., z Warszawy — 95 zł., z Poznania — 95 zł., z Łwowa — 100 zł., z Lublina — 100 zł., z Wilna — 115 zł. Kwoty te mogą ulec pewnym zmianom.

Nie członkowie Organ. Mł. TUR, liczący ponad 21 lat, płać o 20 zł. więcej.

Składajcie oszczędności na wyjazd do Wiednia w organizacyjnej Kasie oszczędności!

Kiedy wyjeżdżamy? Wyjazd z Łodzi nastąpi najpóźniej w środę, 10 lipca po południu, przyjazd do Wiednia w czwartek, 11, po południu. Powrót do Łodzi we wtorek, 16 lipca zrana. Należy pamiętać o tem przy braniu urlopu.

O czym należy pamiętać? O niebieskiej koszuli, czapce organizacyjnej i czerwonym krawacie (obowiązkowe dla wszystkich należących do grupy zlotowej), znaczku organizacyjnym, o śpiewniku (wydawn. Komitetu Centralnego), humorze. Każdy uczestnik dba o godność turowca i stosuje się do zarządzeń kierownika grupy. Używanie alkoholu bezwzględnie wzbronione.

Zapisujcie się na wyjazd do Wiednia w Kołach Organ. Młodz. T. U. R. przed 15 maja 1929 r. Przy zapisie należy wypełnić kwestionariusz i wpłacić na poczet całej należności — 20 zł. (nie członkowie Org. Mł. T. U. R., liczący ponad 21 lat — 30 zł.).

Osoby niezgłoszone za pośrednictwem Organ. Mł. T. U. R. nie będą miały wstępu na Zlot.

A więc, młodzi turowcy, czekamy na zapisy na Zlot.

Esperanto — nasz przyjaciel.

Wszystkie organizacje mają jedno hasło „Proletariusze wszystkich krajów łączcie się“, ale o wiele łatwiej by przyszło do zrealizowania tego hasła, gdyby wszystkie organizacje TUR-owe poznały jak doniosłą rolę spełnia wszechświatowy język Esperanto. Jak wielkim łącznikiem jest już esperanto między narodami, może o tem powiedzieć każdy w pierwszych 3 miesiącach nauki.

Drugą wielką zaletą esperanta jest przyjaźń jaka panuje w esperantycznych grupach. Dowód tego dała ostatnia wycieczka esperantystów z Zagłębia Dąbrowskiego za granicę czeską w Beskldy. Spotkali się tam Polacy, Węgrzy, Czesi, Niemcy i po braterskim powitaniu, wśród miłego nastroju i zabawy odetchnęli świeżym powietrzem górskim. W referatach, wygłoszonych po esperanku zapoznali się z ruchem robotniczym w Czechosłowacji i Polsce. Esperanta można się nauczyć w ciągu

3-ich miesięcy, drogą samokształcenia lub na kursie. Można uczyć się także korespondencyjnie. Żądajcie bezpłatnego regulaminu kursu w Sekretariacie Okr. TUR, Sosnowiec, Magistrat, tow. Rembowski. Towarzysze m. Łodzi nie powinni tego teraz zaniedbywać, kiedy się przygotowujemy na zlot do Wiednia. Czy nie będzie mile nam jeśli się spotkamy zagranicą z kolegą, który nam wszystko wytłumaczy zrozumiałym językiem. Kiedy będziemy mogli się zapoznać bliżej z metodą prowadzenia zagranicą Org. Młodz. I miejmy nadzieję, że młodzież robotnicza nie pominię tak ważnego czynnika w ruchu robotniczym, przychylnie odniesie się i zaprowadzi w swych kołach kursy esperanta na myśl uchwały 2-go Zjazdu Org. Mł. TUR. w Krakowie.

B. Sagałówna, członek. Org. Mł. TUR w Sosnowcu.

Komisja Dochodów Niestających Łódzkiej Organizacji Młodzieży T. U. R.

W poniedziałek, dnia 29 kwietnia 1929 r. w KINIE SPÓŁDZIELNI, Sienkiewicza 40, będzie wyświetlany film p. t.

„Tajemnica Cytadeli w Dęblinie“

Dramat w 12 aktach, z czasów panowania caratu na ziemiach polskich.

W rolach głównych: MARJA JACOBINI i GABRIEL GABNO.

Początek seansów o godz. 4-tej po poł. Na pierwszy seans ceny miejsc niższe.

Dochód z filmu przeznacza się na wysłanie zespołów turowych na Międzynarodowy Zlot Młodzieży Socjalistycznej w Wiedniu.

Kom. Doch. Niest. Ł. O. M. T. U. R.

Z życia Młodzieży T. U. R.

Koło im. Żeromskiego ul. N-Targowa 31.

Niedziela, dnia 28 kwietnia r. b. o godz. 4 po poł. odbędzie się Wieczorek towarzyski.

We wtorek, dnia 30 kwietnia r. b. o godz. 7 wiecz. posiedzenia Zarządu.

W sobotę, dnia 4 maja r. b. o godz. 7 wiecz. Odczyt.

W niedzielę, dnia 5 maja r. b. o godz. 3 po poł. Ogólne Zebranie Członków.

Koło im. Limanowskiego. ul. Fabryczna 2.

W niedzielę, dnia 28 kwietnia r. b. o godz. 3 po poł. Ogólne Zebranie.

Koło im. St. Worcella ul. Juliusza 28.

W poniedziałek, dnia 29 kwietnia r. b. o godz. 7 wiecz. sekcja samokształceniowa.

Koło im. G. Daniłowskiego ul. Aleksandrowska 39.

W poniedziałek, dn. 29 kwietnia r. b. o g. 7 wiecz. sekcja samokształceniowa.

Koło im. Praussa, ul. Wólczańska 196.

W sobotę, dnia 27 kwietnia r. b. o godz. 7 wiecz. masówka, na temat 1-szy maj, referent Sroka Leon.

W niedzielę, dnia 28 kwietnia r. b. o godz. 4 po poł. Ogólne Zebranie.

Koło im. A. Napiórkowskiego ul. Suwalska 1.

W niedzielę, dnia 28 kwietnia r. b. o godz. 15 po poł. sekcja dramatyczna.

Koło im. G. Narutowicza ul. Rzgowska 143.

Sobota dnia 27 kwietnia r. b. o godz. 7 w. masówka na t. 1-szy Maj, refer. t. Halański Jan.

W czwartek, dnia 2 maja r. b. o godz. 7 wieczór posiedzenie zarządu.

Wobec kryzysu gospodarczego.

Partyjna prasa sanacyjna w odwrocie.

Prasa sanacyjna wszystkie sprawy, dotyczące życia politycznego i gospodarczego, w bardzo ułatwiony sposób rozwiązuje i tak na poczekaniu, aby handel szedł. Zaledwie parę dni upłynęło jak cała prasa partyjna sanacji ciska gromy na Sejm, a w szczególności na jego część opozycyjną do rządu pomajowego, grożąc wymysłając ordynarnymi słowami, dowodząc, że wszystko złe, co jest w Polsce i co było — to wina Sejmu i stronnictw opozycyjnych, a więc trzeba z tem skończyć, trzeba silnej ręki, aby poskromić tak zwane partyjnictwo, bo gdyby nie było partyjnictwa, to w Polsce nastąpiłoby radośne życie, jak za króla Sasa: jedz pój i popuszczaj pasa. Aż tu jak grom z jasnego nieba spada na życie gospodarcze straszny cios, co w wielkim przemyśle, jakim jest przemysł włókienniczy, jest kryzys i to bardzo ostry — tysiące robotników zostaje ograniczonych w pełnych dniach pracy i tysiące pozbawionych pracy. 26 tysięcy robotników w samej Łodzi chce pracować, a pracy znaleźć nie może. Roboty budowlane stoją na pół martwe, roboty sezonowe ograniczone, niema funduszy, rząd nie idzie z pomocą finansową Łodzi. Tak wygląda radość życia w Polsce. To też odrazu zmiana frontu i zmiana buńczuczności w stosunku do partii i Sejmu, głosy złagodniały, pióra przytępiały, mniej sanacji, mniej plotek, mniej gróźb i wyzysk pod adresem ludzi znanych i zasłużonych dla Polski i społeczeństwa, a więcej czarnej myśli

i szarego życia, które w Polsce jest rzeczywistością, a którego żadne bojowe fanfary ani groźby rozprószyć nie są w stanie. A przecież kryzys gospodarczy nie spadł na nasz kraj tak niespodziewanie, przecież on do nas szedł normalnym krokiem i o tem, że kryzys idzie do Polski mówili ci, tak znienawidzeni „partyjnicy”, którzy przestrzegali rząd przed temi skutkami. Trzeba było szukać wszelkich dróg współpracy z przedstawicielstwem narodu, Sejmem a nie wyzysk i gróźb, bo tych nikt się nigdy nie bał i bać się nie ma żadnej potrzeby, a mogą się bać ci, którzy mają coś do stracenia.

A dzisiejsze położenie gospodarcze jest ciężkie. Rozwiązanie i przetrwanie nie może być dokonane przez sanację, która niema programu. Tworzyć życie możliwe i znośne, życie sprawiedliwe mogą tylko ci, którzy umieją pracować i chcą pracować — opozycja stronnictw ludowych polskich na czele z P. P. S. którzy posiadają program gospodarczy. Opozycja nie może patrzeć jak widzi i mieć usta zamknięte nad sprawami, obchodzącymi żywą klasę pracującą miast i wsi, wszystko ukryte zło, będziemy wywłóczyć na światło dzienne. Jesteśmy socjalistami, chcemy szczerej demokracji ludu polskiego, bo te formy są najlepsze, temi formami życia żyją narody wielkich krajów i organizmy ich życia politycznego i gospodarczego są silne i odporne. I Polska ma tylko tę drogę, a nie inną do rozwoju i siły między narodami, Europy i świata. J. D.

Idą szeregi walczące.

Idą tłumy... Z przeszłości mroków się [wydarły,
Z ciemnoty pęt. Z burzliwą wolną duszą,
Dzisiaj olbrzymy, wczoraj jeszcze karły,
Jutro tytany, co zwyciężać muszą.

Sztandarów tyle!.. A wszystkie czerwone,
Serc tyle bije rytmem wielkiej mocy,
Pierś buntu pełna, czoła podniesione,
A w oczach iskry pierzchającej nocy.

Silny lud idzie po swe Wyzwolenie
Mocarzy szlakiem. Bronią mu — oświata.
Czy się nie schyli, by podnieść kamienie,
Bić niemi w krzywdę i bić w błędy świata?

Śpiewają... Biją w niebo pieśni dumne
Jakiś bojowy śpiew Prometeusza.
Idą, by gwoździe bić w przeszłości
trumnę,

Idą rozniecać blaski w śpiącej duszy.

Nie powstrzymają ich wasze mundury,
Śpiewu nie skończą mimo karabinów
Z przeszłości mroków ciemne spędzą
[chmury:

Nieprawość, krzywdę i zbrodnię Kainów.
St. Modranka.

Z życia partji.

Dzielnica Widzew.

W sobotę, dnia 27 kwietnia r. b., o godz. 7 wiecz. w lokalu dzielnicy przy ul. Rokicińskiej nr. 54 odbędzie się zebranie członków partji dz. „Widzew”. Sprawy bardzo ważne. Wejście za okazaniem legitymacji partyjnej.

W niedzielę, dnia 28 kwietnia r. b. o godz. 10 rano z lokalu naszej dzielnicy przy ul. Rokicińskiej № 54 wyruszy wycieczka członków i sympatyków naszej Partji celem zwiedzenia zakładu Elektro — Medycznego Kasy Chorych przy ul. Aleja Kościuszki № 19.

Dzielnica Chojny.

W sobotę, dnia 27 kwietnia r. b. o godz. 7 wiecz., odbędzie się masówka na temat „Święto robotnicze 1-go maja” dla członków i sympatyków przy ulicy Rzgowskiej № 143.

Prosimy o liczne przybycie.

Dzielnica Czerwona.

W niedzielę, dn. 28 b. m., o godz. 10 rano w lokalu własnym przy ulicy Wólczańskiej 196 odbędzie się masówka, na której omawiane zostaną sprawy Święta 1-go Maja. Towarzysze stawcie się licznie.

Dzielnica Górna.

W niedzielę, dnia 28 b. m., o godz. 10 rano, w lokalu dzielnicowym, przy ul. Suwalskiej nr. 1, odbędzie się ogólne zebranie (masówka) dla członków i sympatyków. Uprasza się o liczne i punktualne przybycie.

Dzielnica „Księży Młyn”

W sobotę, dnia 27 kwietnia r. b., o godz. 6 m. 30 wiecz. odbędzie się masówka dla członków i sympatyków. Referat na tem. „Święto 1 Maja” wygł. tow. Augustyniak Jan.

Dzielnica Koziny.

W niedzielę, dnia 28 kwietnia r. b. o godz. 10 rano odbędzie się ogólne zebranie (masówka) członków i sympatyków. Na porządku dziennym sprawa święta 1-go Maja.

Dzielnica Lewa.

W sobotę, dnia 27 kwietnia r. b., o godz. 7.30 wiecz. w lokalu dzielnicy ul. Juliusza 28, odbędzie się zebranie (masówka) członków i sympatyków, na którym wygłosi referat tow. Jan Haneman p. t. „Dzieje ruchu robotniczego, a 1-szy Maj”.

Z życia T.U.R.

Dzielnica „Księży Młyn”

W sobotę, dnia 27 kwietnia r. b. o godzinie 7 wiecz. w lokalu dzielnicy „Księży Młyn” tow. Jan Augustyniak wygłosi odczyt p. t. „Święto 1 maja”.

Sprostowanie urzędowe.

W związku z notatką umieszczoną w Nr. 16 „Łodzianina” z dnia 20 b. m. p. t. „Maks Kon z rewolwerem w ręku”, proszę o umieszczenie na mocy art. 30 Rozp. Prez. Rzplitej P. z dn. 10.V. 27 r. w najbliższym numerze następującego sprostowania.

„Nieprawdą jest jakoby przed kilkoma dniami do kantoru sprzedaży Widzewskiej Manufaktury przy ul. Cegielińskiej 20 zgłosił się sekwestrator skarbowy w asyście policji i licytantów w celu wyegzekwowania przypadającej raty (200 tysięcy złotych) przez przeprowadzenie licytacji zajętych przedmiotów.

Nieprawdą jest również jakoby w związku z licytowaniem kasy ogniowatwej i zabraniami z niej przez sekwestratora 3-ich milionów złotych na poczet podatków na skutek telefonicznego zwrócenia się Maxa Kona do władz o pomoc, przybyli na miejsce wicewojewoda Lewicki i prezes Izby Skarbowej Towarnicki.

Natomiast prawdą jest, że wszystkie te informacje są zgola fałszywe i zmyślone.

Za Wojewodę:

J. ADELSTEIN

Naczelnik Wydziału Bezp. Publicznego.

(Do sprawy tej powrócimy jeszcze w następnym numerze. Red.)

KRONIKA.

10-lecie Samorządu Łódzkiego.

W wtorek, dnia 23 kwietnia r. b. odbyło się pod przewodnictwem tow. Jana Holcgrebera specjalne posiedzenie Rady Miejskiej, poświęcone uroczystości dziesięciolecia samorządu łódzkiego.

Obszerne sprawozdanie ze względu na nawał aktualnego materiału podamy w następnym numerze.

Odczyt o spółdzielczości.

W poniedziałek, dnia 29 kwietnia r. b. w sali Męskiego Gimnazjum Miejskiego im. J. Piłsudskiego, Sienkiewicza 46, o godz. 6 po południu, p. Bolesław Przeglasiński, delegat Związku Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej wygłosi odczyt p. t. „Ruch Spółdzielczy na terenie międzynarodowym”. Bilety w cenie gr. 50 i 30 do nabycia przy wejściu.

Zebranie b. więźni politycznych.

W niedzielę, dnia 21 kwietnia r. b. odbyło się nadzwyczajne Ogólne Zebranie członków Stowarzyszenia b. Więźniów Politycznych Oddział w Łodzi, we włas-

nym lokalu przy ul. Kopernik №45, obecnych członków było 425 osób. Przewodniczył tow. H. Cobel, sekretarował tow. S. Martynowski.

Referat o potrzebach Stowarzyszenia wygłosił tow. S. Nowakowski, w dyskusji zabierali głos tow. tow. A. Woźniak, B. Maj, Rutkowski, Kawczyński i wielu innych.

Po omówieniu doniosłych spraw związanych z IV Krajowym Zjazdem Stowarzyszenia Byłych więźniów Politycznych, który ma się odbyć dn. 3—5 Maja r. b. w m. Radomiu, omawiano święto 1-go Maja. Na Krajowy Zjazd zostali wybrani tow. tow. A. Woźniak, St. Martynowski, H. Cobel, Nowakowski, Lipski J. Małeck, B. Maj, J. Kabat i Michałkiewicz.

Krwawa eksmisja.

W ubiegłym tygodniu mieszkańcy ul. Rzgowskiej byli świadkami jednej z tych tragedji jakie są udziałem miast w czasach powojennych, w których udział bierze lokator i kamienicznik.

Kamienicznik Sułkowski właściciel czteropiętrowej kamienicy z oficynami przy ul. Rzgowskiej, eksmitował lokatora Jelonka. Lokator nie chciał płacić wygórowanej ceny za mieszkanie. Upierał się przy cenie o jaką się umówił z gospodarzem przy wynajmowaniu mieszkania.

Sprawa poszła do sądu i sprawę o wysokość komornego lokator wygrał bo miał świadków, że taką sumę za jaką zgodził mieszkanie chce płacić. Wówczas kamienicznik p. Sułkowski zaskarżył lokatora domagając się eksmisji. Przed sądem dowodził z oburzeniem, że jakiś taki drapi chróst lokator śmie mu odmówić zapłaty komornego takiej wysokości jaką on uznaje za stosowną więc, to jest przecież zamach na święte prawo własności prywatnej.

Domagał się więc eksmisji na krnąbrnego lokatora, który nie chciał „dobrowolnie” płacić 2000 zł. rocznie, za 2 pokoje z kuchnią.

Sąd przyznał eksmisję, ponieważ dom jest wybudowany w 1926 r., wobec czego nie podlega ustawie o ochronie lokatorów. Jeszcze ośmiu nowych lokatorów jest w tem położeniu.

Kamienicznik Sułkowski strzelał do robotników przechodni, którzy oburzeni czynem Sułkowskiego, wnieśli z powrotem rzeczy eksmitowanego lokatora. Polała się krew.

A teraz kilka słów o p. Sułkowskim, enpéerowcu. Za pożyczone pieniądze kupił sobie plac. Dzięki silnemu poparciu wpływowych kolegów partyjnych dostał od poprzednich rządów magistrackich pożyczkę budowlaną w takiej wysokości, że ta pozwalała mu zostać właścicielem „świętej własności prywatnej”, w takich romiarach jak to można zobaczyć przy ul. Rzgowskiej.

Sułkowski prócz tego prowadzi skład win i wódek, co rok wynajmuje nowym lokatorom mieszkania, biorąc grube odstępné i co rok ich eksmituje. W ten sposób spłaca otrzymaną od rządu pożyczkę za pośrednictwem kolegów partyjnych z byłego Magistratu.

W przerwach między eksmisją, a wypisaniem kwitu na komorne strzela do ludzi. Rob.

Przegląd Sportu Robotniczego

1 Maja w sporcie robotniczym.

Dorocznym zwyczajem w dniu 1 Maja, jako w dniu sportu robotniczego kluby zrzeszone w Ł. R. S. K. O. urządzają wewnętrzne zawody sportowe.

Urządzenia zawodów w szerszych ramach, w roku bieżącym R.S.K.O. zaniechał, przekładając je na nieco późniejszy termin, z przyczyny, że chce wziąć gremialny udział w pochodzie przez miasto, pod sztandarami Polskiej Partji Socjalistycznej. Tem samem młodzież robotnicza zadokumentuje, że nie obcą jej jest idea socjalistyczna i że starsi towarzysze ze spokojem kiedyś oddadą będą mogli losy tej potężnej organizacji w ręce uświadomionej młodzieży proletariackiej.

Przegląd sportu robotniczego

Otwarcie sezonu kolarskiego.

W dniu 28 kwietnia r. b. na szosie Aleksandrów-Lutomiersk nastąpi oficjalne otwarcie sezonu kolarskiego klubów zrzeszonych w Ł. R. S. K. O. f.

Zbiórka zawodników na Bałuckim Rynku o godz. o 8-ej rano, odjazd w kierunku Aleksandrowa punktualnie o godz. 9 min. 30.

Program uroczystości.

1) O godz. 10-ej rano w sali Rady Miejskiej m. Aleksandrowa w obecności burmistrza tow. Andrzejaka, przedstawicieli tamt. Komitetu P.P.S. i Organizacji Tow. Uniw. Robotniczego, oraz prezydium Łódzkiego Robotniczego Sportowego Komitetu Okręgowego odbędzie się wręczenie nagród zwycięzcom za odbyte mistrzowskie zawody kolarskie w końcu 1928 roku.

2) O godzinie 11-ej rano na trasie Aleksandrów-Lutomiersk na przestrzeni 10 kilometrów odbędzie się m. in. „Bieg młodzików” dostępný dla kolarzy, którzy dotychczas nie zdobyli nagrody za biegi. Pierwszych trzech zawod-

ników otrzyma srebrne żetony, następnych 7 zawodników, żetony pamiątkowe ufundowane przez Ł. R. S. K. O.

Po zakończeniu biegów nastąpi wręczenie nagród i wspólna fotografia.

W celu uświetnienia inauguracji sezonu kolarskiego pożądané jest wzięcie udziału przez wszystkich kolarzy zorganizowanych w klubach robotniczych Województwa Łódzkiego.

R. T. S. „Widzew” — „Burza” 2:1.

W niedzielę, 21 kwietnia r. b. na boisku przy ul. Wodnej odbyły się zawody o mistrzostwo klasy „A” między „Widzewem i „Burzą” z Pabjanic.

Zawody prowadzone były pod znakiem wybitnej przewagi drużyny robotniczej, niewyrażającej się jednakże w odpowiedniej ilości zdobytych bramek.

R. T. S. „Widzew” dochodził już do swej zwykłej formy i jest nadzieja, że w najbliższym czasie poprawi swą pozycję w tabeli mistrzowskiej. Przechodząc do oceny zwycięskiej drużyny, należy przedewszystkiem wyróżnić parę obrońców: Malinowski — Nurczyński, oraz zupełnie poprawnie grającą pomoc z Pudlarem na czele. Atak bardzo pracowity i ambitny zawodził pod bramką, marnując „muruwane” pozycje. Bramki dla Widzewa strzelili Boleń i Uptas.

R. T. S. „Widzew” — „Skra” (Warszawa).

W dniu 1 maja r. b. R. T. S. „Widzew” wyjeżdża do Warszawy, ażeby rozegrać dorocznym zwyczajem zawody towarzyskie z tamtejszą „Skra”. Jak się dowiadujemy „Skra” przyjeżdża do Łodzi na rewanżowe spotkanie na uroczystość otwarcia boiska Widzewa w końcu czerwca r. b.

Przyjazd niemieckiej reprezentacji robotniczej Śląska Niemieckiego.

Reprezentacyjna drużyna piłkarska Śląska Niemieckiego przyjeżdża do Polski i rozegra szereg zawodów z klubami robotniczymi stolicy i miast prowincjonalnych.

Przewidziane są również zawody między Reprezentacją i zespołami „Widzewa” i „T. U. R.” w Łodzi.

Walne Zgromadzenie R.K.S. „T. U. R.”

W sobotę, dnia 27 b. m. w lokalu własnym przy ul. Narutowicza 50 o godz. 19-ej odbędzie się Walne Roczne Zgromadzenie Robotniczego klubu Sportowego „T. U. R.” Obecność wszystkich członków klubu konieczna, ze względu na zamierzone zmiany organizacyjne.

Zetel.

Wycieczki T. U. R.

Zarząd Główny TUR. organizuje w b. r. następujące wycieczki:

1. Nad Swięż (Wilno, jezioro Troćkie, Nowogródek) w dniach 8—12 czerwca. Koszty 45 zł.

2. W Pieniny w dniach 20—28 go czerwca. Koszty 57 zł.

3. Nad morze polskie i do Kaszubskiej Szwajcarii w dniach 30 czerwca 8 lipca. Koszty 56 zł.

4. Do źródeł Wisły w dniach 5—12 sierpnia. Koszty 66 zł.

5. Na Pokucie (Stanisławów, dolina Prutu) od 17 sierpnia do 25 sierpnia. Koszty 61 zł.

6. W Tatry w dniach 14—28 sierpnia dwie wycieczki, szlakiem łatwiejszym i trudniejszym. Koszty 65 zł.

Podane koszty wycieczek obejmują: przejazdy koleją, noclegi bilety wstępu przy zwiedzaniu. Za pożywienie w czasie trwania wycieczki uczestnicy płacą sami. Liczyć je należy 4—5 zł. dziennie. Uczestnicy wycieczek nie należący do TUR lub PPS płacą o 5 zł. więcej.

Dalszy ciąg wycieczek T.U.R. zmuszeni jesteśmy odłożyć do następnego numeru.

Teatr Miejski.

Sobota po poł. społeczny dramat Tollera p.t. „Hinkeman” z Arturem Sochą w popisowej tytułowej roli i Hildą Skrzydłowską w głównej roli kobiecej.

Sobota wieczór, współczesna sztuka chłopszcza biczem satyry burżuazję w 4 aktach z prologiem p.t. „Handlarze sławy”. W głównych rolach: Bonecki, Janowski, Damiński i in.

Ni dzieła po polu, współczesna sztuka społeczna osnuta na tle głodu ziemi w 4 aktach p.t. „Niespodzianka”. W głównych h popisowych rolach: Irena Horecka i Artur Socha.

W niedzielę wieczór tylko jedno przedstawienie teatru objeżdżającego cały kraj. Dana będzie sztuka ludowa Skierkowski p. t. „Wesele na Kurpiach”.

W poniedziałek wiecz. XXXV przedstawienie po cenach najniższych dla klasowych związków zawodowych. Dana będzie „Niespodzianka”.

Wtorek wieczór, Uroczysta Akademia o bardzo bogatym programie z racji międzynarodowego święta robotniczego 1 Maja.

Teatr Kameralny.

Sobota po poł. ciesząca się powodzeniem sztuka mieszczańska G. Zapolskiej p.t. „Panna Maliczewska” z Stefanją Jarkowską w popisowej tytułowej roli

Sobota, niedziela, poniedziałek i wtorek wieczorem dana będzie społeczna komedia Kiedrzyńskiego p.t. „Miłość bez grosza”

Dziś i dni następnych!

Ilustracja muzyczna w wykonaniu wielkiej orkiestry symfonicznej pod dyktando TEODORA RYDERA.

Arcydzieło z Grupy Wielkich Gwiazd Ekranu amerykańskiej wytwórni United Artists.

Najpiękniejsza artystka, kobieta o najzgrabniejszych nóżkach, urocza i powabna

Corinne Griffith

w roli współczesnej Ewy-kusicielki czaruje i oszałamia w przebojowym filmie erotycznym.

„Rajski Ogród“

Rozkoszny, pełen pikanterji i dyskretniej frywolności film erotyczny o bardzo wysokim poziomie artystycznym.

Początek przedstawień o godz. 4 po poł., w soboty i niedziele o godz. 12 w poł. — Ceny miejsc na pierwsze przedstawienie od 1 zł. w soboty i niedziele od godz. 12-ej do 3-ej po poł. **wszystkie miejsca po 50 gr. i 1 zł.**

Kino Sp. Prac. Państw.
Sienkiewicza 40.

Od niedzieli 14 kwietnia do niedzieli 21 kwietnia włącznie.

Nast. program: Tajemnica Cytadeli w Dęblinie

Ciernista droga księżniczki Woroncow

To, co straciło w przepaść Rosję: pijackie orgie bestjańskiego chłopca Rasputina, który rządził państwem.

W rolach głównych: **Włodzimierz Gajdarow, Grzegorz Chmara, Mary Kid**

Pieśni rosyjskie odśpiewa znakomity tenor p. ULLAS.

APOLLO

16 Konstantynowska 16

Na 1-szy seans wszystkie miejsca po 50 gr.

Dziś i dni następnych!

Najurodziwsza kochanka ekranu

GRETA GARBO

w wielkim i potężnym arcydziele p. t.

„BOSKA KOBIETA“

Film przedstawia miłosne przygody boskiej divy kabaretowej i jej porwującego kochanka.

Następny program!

„Śmieję się PAJACU“
w roli głównej **LON CHANEY**

Miejski

Kinematograf Oświatowy

Tel. 18-26. Dojazd tramwajami 16 i 10.

DLA DOROSŁYCH!

Bracia Schellenberg

DLA MŁODZIEŻY!

Cyrk TOMA MIXA

KINO-TEATR
BAJKA
FRANCISZKAŃSKA 31A
Dziś i dni następnych!

Książęta na wygnaniu (MARY LU)

Dramat życiowy w 12 aktach na tle prawdziwego zdarzenia.

W rolach głównych nasza rodaczka i ulubienica Publiczności **LYA MARA i K. SAMBORSKI.**

Codziennie od godz. 6-ej obraz ilustrowany będzie wspaniałym ROSYJSKO-UKRAIŃSKIM CHÓREM ARTYSTYCZNYM.

W soboty, niedziele i święta od godziny 12-ej do 3-ej ceny miejsc od 30 gr., od 3-ej do 6-ej od 50 gr.

MIMOZA

Dziś i dni następnych!
Następny program!
„Tajemnica Starożytności“

„OJCZE“

(Kapitan Sorrel i jego syn)

W rolach głównych: **H. B. Warner, Louis Wolheim, oraz Alice Joyce, Carmel Meyers, Mary Molan.**

PRZETARG.

Magistrat m. Łodzi ogłasza przetarg na dostawę 20.000 mtr. sz. piasku do robót brukarskich w sezonie roku bieżącego na warunkach, które są do przejrzania w Wydziale Budownictwa (Oddział Komunikacji — Plac Wolności Nr. 14, III p.) codziennie od godz. 10 do 13-ej.

Oferty z oznaczeniem ceny za jeden metr sześć. piasku z dostawą loco ulice w granicach m. Łodzi należy składać w Wydziale Budownictwa — Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 41, do dnia 29 kwietnia 1929 roku do godz. 11-ej w kopertach podwójnych, olakowanych, każda z napisem: „Oferta do przetargu, wyznaczonego na dzień 29 kwietnia 1929 roku, na dostawę piasku do robót brukarskich“ z podaniem nazwy i adresu oferenta. Koperta wewnętrzna będzie zawierała samą ofertę, zewnętrzna zaś (prócz wyżej wspomnianej koperty) powinna mieścić w sobie dowód złożenia wadium — do depozytu Magistratu m. Łodzi i jego jednostronnego rozporządzenia — w wysokości zł. 3.200.

1. w gotówce,
2. listach gwarancyjnych Banku Gospodarstwa Krajowego lub jednego z prywatnych banków akcyjnych o kapitale zakładowym, niemniejszym niż 2.500.000 zł.
3. w papierach procentowych i innych wartościach, przewidzianych w punktach: 2, 3 i 4 § 1 okólnika Ministerstwa Skarbu L D.O.P. 5284/III z dnia 10 września 1927 r. podł. skali procentowej ich kursu, ustalonej w tym okólniku.

Każdy oferent w składanej przezeń Magistratowi ofercie winien zaznaczyć, że ustalone przez Wydział Budownictwa Magistratu m. Łodzi ogólne i techniczne warunki przetargu są mu znane i uważa je dla siebie za obowiązujące.

Oferty będą otwarte w dniu 29 kwietnia 1929 roku o godzinie 11 w Wydziale Budownictwa — Plac Wolności 14, pok. 42.

Oferty, nie odpowiadające warunkom przetargu lub złożone po terminie, nie będą rozpatrywane.

PRZETARG.

Magistrat m. Łodzi ogłasza przetarg na dostawę do dnia 15 maja 1929 roku dla szpitali miejskich i instytucji Wydziału Zdrowotności Publicznej niżej wyszczególnionych towarów włókienniczych:

8000 metrów	surówki wojskowej podwójnej szerokości
1000 „	materiału niebieskiego bluzowego na fartuchy dla służby sanitarnej i szpitalnej
1000 „	khaki na szlafroki dla chorych i ubrania dla dzieci.
500 „	barhanu szarego na szlafroki dla chorych
1200 „	towaru białego na kitle i fartuchy lekarskie
1500 „	materiału na ręczniki.

Oferty w zamkniętych kopertach składać należy w Wydziale Gospodarczym, Plac Wolności 1-a, pokój 36, wraz z próbkami towarów w terminie do dnia 30 kwietnia 1929 roku godz. 12.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Łodzi niniejszym podaje do wiadomości, że MIEJSCA POSTOJU AUTOBUSÓW, utrzymujących komunikację międzymiastową, zostały wyznaczone w następujących punktach miasta.

1. na Bałuckim Rynku,
2. przy krańcowym przystanku tramwajowym na ul. Brzezińskiej,
3. przy zbiegu ulic Pomorskiej i Zagajnikowej,
4. przy krańcowym przystanku tramwajowym na ul. Rokicińskiej,
5. przy zbiegu ul. Napiórkowskiego i Tatrzańskiej,
6. przy zbiegu ul. Dąbrowskiej i Kilińskiego,
7. przy zbiegu ul. Rzgowskiej i Śląskiej,
8. przy zbiegu ul. Białej i Piotrkowskiej,
9. przy zbiegu ul. Kątnej i Janiny,
10. przy zbiegu ul. Żeromskiego i Konstantynowskiej,
11. przy zbiegu ul. Srebrzyńskiej i Promyka,
12. na placu przed Dworcem Kolejowym Kaliskim.

KONKURS.

MAGISTRAT m. ŁODZI ogłasza konkurs na stanowisko naczelnego lekarza weterynaryjnego rzeźni Bałuckiej z uposażeniem II-go st. służb. pracowników miejskich (VI-go st. służb. pracowników państwowych wraz z 15 proc. dodatkiem komunalnym); mieszkanie przy rzeźni.

Od kandydatów wymagane jest:

- a) własnoręcznie napisane podanie wraz z dokładnym życiorysem;
- b) ukończone studia weterynaryjne;
- c) świadectwa z dotychczasowej praktyki;
- d) świadectwo obywatelstwa.

Oferty należy składać do Wydziału Zdrowotności Publicznej Magistratu m. Łodzi (Łódź, Plac Wolności Nr. 1, pokój Nr. 9) do dnia 10 maja 1929 roku włącznie.

Magistrat m. Łodzi

ogłasza konkurs na projekt BUDOWY ZAKŁADU STERYLIZACYJNO-UTYLIZACYJNEGO w Łodzi na części posesji miejskiej, położonej przy ul. Obywatelskiej, oznaczonej numerem inwentarzowym Nr. 96.

Warunki i program konkursu są do nabycia w Magistracie m. Łodzi w Wydziale Przedsiębiorstw Miejskich, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 28, w godzinach od 8 do 16-tej (cena 5 zł.) Termin składania projektów upływa z dniem 12 czerwca o godz. 15-tej.

Dla zamiejscowych prac obowiązuje data stempla pocztowego.

Magistrat m. Łodzi.

Zakład tapicersko-dekoracyjny
W. Bonikowskiego
Łódź, ul. Andrzejka 14 (w podwórzu)
Przyjmuje wszelkie roboty w zakres swej specjalności wchodzące i wykonywa na czas określony po cenach najniższych.
Robota sumienna.
Warunk spłaty najdogodniejszy.

Dr. KLINGER

Choroby weneryczne, skórne i włosów
Andrzeja r. 2, telef. 32-28.

Godziny przyjęć: od 11 — 12 dla Pań, od 6 — 8 dla Panów. W niedzielę i święta od 10 — 12.

Leczenie lampą kwarcową.

Popierajcie
„Łodzianina“.

ODEON

Dziś i dni następnych!

WODEWILDziś i dni
następnych!**CORSO**Ostatnia amerykańska
kreacja**POLI NEGRI**przed powrotem do Europy,
w wielkim dramacie

Sensacyjny film cyrkowy p. t.

Największy cyrk świata

(Cyrk Barnum)

Potężny dramat cyrkowy z udziałem dzikich zwierząt.

W roli głównej: **VIOLA DANA.**Nad program: **F A R S A.**W roli głównej: **JEAN HERSHOLT**, w rolach pozostałych **KENNET THOMSON.**Nad program **FARSA.**

Uwaga. Wyświetlają kinoteatry ODEON i WODEWIL jednocześnie.

Nad program **FARSA.**

Przymusowe licytacje.

Magistrat m. Łodzi — Wydział Podatkowy — niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 7 maja 1929 roku między godz. 9-tą rano, a 4-tą popołudniu odbędą się przymusowe licytacje ruchomości u niżej wymienionych osób za niewpłacone podatki:

1. Belier J., Konstantynowska 56, towary spożywcze.	29. Rybak Sz., Ogrodowa 2/4, 50 tuz. nici	57. Guthealt S., Młynarska 2, meble, żyrandol, 2 kapy	83. Milczarek H., Łagiewnicka 39, zegar
2. Birnbaum S., Nowomiejska 10, 150 sztuk szelek	30. Sadok A., Konstantynowska 56, kredens	58. Goldberg H., 6-go Sierpnia 33, meble, żyrandol	84. Mazelsza W., Wschodnia 16, szafa
3. Bajn E., Ogrodowa 8, meble	31. Strycharz F., Północna 14, meble	59. Goldman Z., Pieprzowa, 18, maszyna do szycia	85. Nikodemski W., Franciszkańska 65, maszyna do szycia, meble
4. Chelmiński Z., Ogrodowa 8, biurko	32. Sułk. Tencera L., Brzezińska 3, meble	60. Hausman M., Pomorska 6, 20 par obuwia	86. Nasielski J., Nowomiejska 21, meble
5. Czerniakow B., Północna 18, meble, maszyna piekarska, czekolada	33. Tandecki P., Konstantynowska 41, meble	61. Haber Ch., Północna 20, meble	87. Openhajm i O. Adler, Konstantynowska 3, meble
6. Dłużniowski E., Konstantynowska 58, meble	34. Tempelhof L., Ogrodowa 8, meble, maszyna do szycia	62. Halpern J., Zgierska 28, meble	88. Przeczewski M., Pomorska 73, kredens
7. Fromer J., Konstantynowska 58, meble	35. Wolnerman H., Konstantynowska 54, meble	63. Joskowicz M., Ogrodowa 8, meble	89. Palasiński M., Nowomiejska 24, szafa
8. Ferber J., Ogrodowa 8, 5 tuz. pończoch	36. Wajnrajchowa Ch., Nowomiejska 12, 100 szt. kapeluszy	64. Jasukowski A., Marysińska 59, meble	90. Parczewski Ch., Wschodnia 8, meble
9. Gózdlik G., Brzezińska 23, meble, żyrandol	37. Wirowski B., Wschodnia 8, meble	65. Kimefeld E., Północna 12, meble	91. Pacanowski M., Zgierska 38, meble
10. Gesundheit H., Nowomiejska 6, szafa	38. Zeliński L., Brzezińska 3, maszyna do szycia, meble	66. Kohn L., Pomorska 67, meble	92. Perelmutter E., Brzezińska 61, meble
11. Gurin M., Ogrodowa 12, meble	39. Zahn G., Ogrodowa 12, meble	67. Kraft K., Zgierska 29, wina i wódki	93. Rozenblum D., Kielna 6, maszyna do szycia
12. Harsberg S., Nowomiejska 12, 1000 szt. skórek	40. Aptekarz W., Wolna 12, meble	68. Krysztofiak A., Marysińska 34, maka	94. Rzelewska Cz., Marysińska 21, 2 stoliki
13. Haiman S., Ogrodowa 14, meble	41. Albek B., Pomorska 40, meble	69. Kirsztajn N., Pl. Wolności 6, meble	95. Rybak K., Kilińskiego 7, meble
14. Kleiman M., Konstantynowska 57, meble	42. Bułka Sz., Nowomiejska 21, 500 szt. haftu	70. Kozłowski D., Drewnowska 21, maszyna do szycia	96. Rapoport N., Północna 12, meble, maszyna do szycia
15. Kornfeld N., Konstantynowska 58, meble	43. Biłsko E., Lutomierska 14, meble, waga	71. Kuperberg W., Północna 23, meble	97. Rajngiewicz Ch., Północna 9, meble
16. Krauze G., Nowomiejska 10, 4 m. jedwabiu	44. Borsztajn T., Wschodnia 4, meble	72. Kawański Sz., Pomorska 6, meble	98. Rabinowicz L., Wolborska 29, otomana
17. Lipman A., Aleksandrowska 6, meble	45. Benczkowski M., Berka Jozefowicza 15, meble, waga	73. Krakowski Zdz., Pomorska 69, pianino, meble	99. Rychter M., Brzezińska 42, meble
18. Lewkowicz N., Brzezińska 3, meble	46. Brym B., Nowomiejska 21, meble, kasa ogniowatwa	74. Kuperberg W., Brzezińska 2, jabłka	100. Szyper M., Pomorska 41, pianino
19. Lipke M., Konstantynowska 56, węgiel	47. Bursztajn A., Zawiszy 2, meble	75. Krumholz B., Pl. Kościelny 4, różne rzeczy	101. Skulski S., Pomorska 25, meble
20. Lewi J., Północna 10, meble	48. Cynamon J., Północna 9, meble	76. Lubochiński M., Wolborska 28, meble	102. Sliwkowicz Sz., Nowomiejska 27, m. p.
21. Mendelson Ch., Konstantynowska 56, meble	49. Czapiński A., Drewnowska 11, meble	77. Lewi J., Północna 10, meble	103. Sendyk H., Zgierska 30, meble
22. Rubinsztajn Z., Brzezińska 23, 2 maszyny do szycia, kredens	50. Dzienciarski Sz., Wschodnia 16, 3 kredensy	78. Molke, Marysińska 22, meble	104. Szumiński W., Zawiszy 24, meble
23. Radzikowski J., Konstantynowska 53, meble	51. Diamond B., Wschodnia 16, meble, żyrandol	79. Münster I., Franciszkańska 32, maka	105. Trubowicz F., Ogrodowa 7-11, meble
24. Rozen H., Konstantynowska 56, meble	52. Engel I., Pomorska 53, meble	80. Magnes Ch., Pl. Wolności 11, meble	106. Wiąrowski B., Wschodnia 8, meble
25. Rozenblat M., Konstantynowska 57, maszyna do szycia	53. Kuks, Krzyżowa 16, szafa	81. Meyermacher M., Wolborska 28, maszyna do szycia, meble	107. Waintraub M., Kilińskiego 4, meble
26. Rotsztajn Sz., Konstantynowska 58, meble	54. Fogel E., Drewnowska 9, meble	82. Milczarek H., Łagiewnicka 39, kredens	108. Winer M., Nowomiejska 10, albumy, książki
27. Rozenberg M., Ogrodowa 12, meble	55. Frajman L., Pomorska 15, meble, maszyna do szycia		109. Wajman A., Północna 14, meble
28. Rozenblum H., Ogrodowa 12, meble	56. Frenkiel M., Nowomiejska 21, meble		110. Wajnblum L., Wschodnia 22, zegar
			111. Zycer Ch., Nowomiejska 31, towary

W dniu 8 maja między godz. 9-tą rano, a 4-tą po południu:

112. Abe I., Juliusza 15, meble	167. Grynztajn M., Południowa 32, meble, żyrandol	222. Lisiecki G., Karolewska 15, kredens	274. Szor M., Al. 1-go Maja 11, meble, maszyna do szycia
113. Ab J., Piotrkowska 85, meble	168. Grynztajn J. A., Narutowicza 56, meble	223. Langnas E., Karolewska 11, meble	275. Sztylerman A., Cegielniana 75, meble
114. Beck A., Podlesna 12/14, meble	169. Groskopf J., Traugutta 4, meble	224. Salomon Lipski, Przejazd 30, meble	276. Szpicberg Z., Cegielniana 55, zegar
115. Bacharier A., Narutowicza 38, meble	170. Gelade A., Narutowicza 41, meble, pianino	225. Lewin L., Zakatna 13, meble	277. Świątarski L., Cegielniana 42, bawna
116. Buchwałc S., Cegielniana 47, kredens	171. Goldman H., Zachodnia 66, meble	226. Landau B., Zakatna 23, maszyna do szycia	278. Szapir S., Cegielniana 39, 200 ark. papieru
117. Benedykt B., Cegielniana 52, towar	172. Grynbarg A., N-Targowa 14, meble	227. Liberman J., Zachodnia 38, kasa ogniowatwa, meble	279. Szydłowski H., Cegielniana 36, meble
118. Bende E., Cegielniana 22, kasa ogniowatwa	173. Grylak Ch., Wschodnia 62, meble	228. Lazor H., Żeromskiego 25, meble	280. Skosowski S., Cegielniana 57, meble
119. Bergier A., Piotrkowska 38, kredens	174. Grosberg H., Wschodnia 58, meble, patefon	229. Lewi M., Piotrkowska 37, meble	281. Szac Sz., Cegielniana 52, 4 szt. towaru
120. Benczkowski M., Piotrkowska 31, towar	175. Gostomski B., Piotrkowska 76, pianino	230. Lehman J., Piotrkowska 79, kredens	282. Szpigiel W., Lipowa 55, zegar
121. Lajb Blanka, Kilińskiego 86, kredens	176. Gutman J., Al. Kościuski 10, 100 metrów towaru	231. Lipszyc M., Południowa 26, kasa ogniowatwa	283. Strykowski M., Piotrkowska 38, sto, szafa, towaru
122. Berman J., Kilińskiego 16, meble	177. Hoehenberg M., Narutowicza 23, meble	232. Liberman S., Południowa 2, meble	284. Szynicer B., Wschodnia 16, szafa
123. Bem A., Kilińskiego 44, meble	178. Hermalin H., Piotrkowska 11, perfumy, woda kolońska	233. Liberman M., Południowa 2, meble	285. Szpigiel M., Skweroka 18, meble
124. Braun J., Południowa 9, pianino, meble	179. Hajman D., Zawadzka 23, meble	234. Lewkowicz H., Wschodnia 19, meble	286. Ślawin R. i M., Kilińskiego 105, szafa
125. Borsztajn M., Wschodnia 49, meble	180. Chabański S., Al. 1-go Maja 35, meble	235. Michałowicz G., Piotrkowska 121, meble	287. Sztajnberg M., Nawrot 13, meble
126. Berger A., Południowa 6, meble	181. Chrystowski L., Traugutta 4, meble	236. Mendelson A., Zachodnia 57, meble	288. Szochet L., Żeromskiego 44, meble
127. Bände Sz., Piramowicza 9, meble	182. Hoehenberg C., N-Cegielniana 18, zegar	237. Maurer 3, Andrzejka 44, kredens	289. Strykowski Ch., Piotrkowska 22, meble
128. Berman Ch., Wschodnia 45, meble	183. Chęciński J., Cegielniana 42, meble	238. Meissner Z., Kilińskiego 96, meble	290. Szochet L., Żeromskiego, meble
129. Birencwajg B., Przejazd 40, meble	184. Hamburger J., N-Cegielniana 7, zegar	239. Malinicki Sz., Kilińskiego 46, meble	291. Szattan L., Kilińskiego 60, meble
130. Birencwajg B., Przejazd 40, meble	185. Herszkopf J., Piotrkowska 42, meble	240. Miszewski St., Piotrkowska 111, maszyna do pisania	292. Sawicka R., Wschodnia 35, szafa
131. Baigelman i Kornfeld, Moniuszki 1, pianino	186. Chojnacki D., Andrzejka 37, meble, żyrandol	241. Neuhaus B., Kilińskiego 46, meble	293. Soneberg A., Przejazd 66, meble
132. Czernilewski Sz., Cegielniana 64, kredens	187. Holcman M., Andrzejka 45, meble	242. Ordynas Sz., Cegielniana 61, meble	294. Szpigelman A., Kilińskiego 44, meble
133. Czestochowski B., Cegielniana 51, 5 sztuk towaru	188. Goński A., Cegielniana 57, meble, fortepian	243. Orbach J., Cegielniana 43, meble	295. Staniszecki Moniuszki 2, kredens
134. Cymerman Sz., Cegielniana 7, meble	189. Herszkopf J., Piotrkowska 42, maszyna do szycia, meble	244. Ostaszewski K., Cegielniana 25, meble	296. Tenenbaum J., Al. Kościuski 29, meble, pianino, radio-aparat
135. Cygler Sz. A., Narutowicza 56, meble	190. Chabański M., Zawadzka 23, meble	245. Ofman M., Zawadzka 12, meble	297. Tondowski A., Kilińskiego 10, meble, żyrandol
136. Cderbaum M., Wschodnia 65, meble	191. Henerowicz L., Kilińskiego 33, zegar	246. Przygórski M., Cegielniana 50, meble	298. Toronczyk A., Cegielniana 46, maszyna do szycia, biurko
137. Dudelczyk N., Zawadzka 16a, 300 ksz. przedz	192. Holcman H., Południowa 24, meble	247. Perkal Sz., N-Cegielniana 19, pianino	299. Tuszyński M., Cegielniana 26, zegar
138. Dobranicki J., Piotrkowska 42, pianino, meble	193. Hurwicz St., Wschodnia 76, meble	248. Plik D., Cegielniana 5, kredens	300. Tysler P., Kamienna 12, dwie szafy
139. Dobrecki S., Cegielniana 22, pianino	194. Janowski I., Gdańska 57, meble	249. Przytycki M., Piotrkowska 79, meble	301. Ulrichs M., Zielona 3, pianino, meble, p. telefon, kasa ogniowatwa
140. Dobranicki H., Piotrkowska 42, meble	195. Jerozolimski W., Cegielniana 70, pianino	250. Piotrkowski M., Wschodnia 43, meble	302. Untrecht Ch., Piotrkowska 42, meble
141. Dobrecki J., Żeromskiego 54, meble	196. Janiec J., Andrzejka 24, meble	251. Pozorzelski A., Przejazd 30, meble	303. Ulrichs M., Piotrkowska 45, kasa, d. bilardy
142. Dobrzyński B., Narutowicza 38, szafa	197. Jasiński H., Wschodnia 74, meble	252. Kalman Rubin, Wschodnia 23, czekolada	304. Wasserman L., Lipowa 68, meble
143. Eizenberg P., Cegielniana 17, meble	198. Kotok J., Al. 1-go Maja 41, meble	253. Rozenberg M., Cegielniana 46, kasa ogniowatwa, meble	305. Wajnberg Sz., Cegielniana 12, meble
144. Elechowicz J., 6-go Sierpnia 32, meble	199. Kowalczyk A., Narutowicza 31, 5 stolików	254. Rozenwajg H., Cegielniana 33, kredens	306. Wilczyk G., Cegielniana 8, kredens
145. Engelman H., Przejazd 36, meble, pianino	200. Kopicowski M., Żeromskiego 15, meble	255. Rawicki A., Piotrkowska 34, meble	307. Wajkselisz D., Cegielniana 7, biurko
146. Engel A., Kilińskiego 86, stół	201. Kestenberg S., Cegielniana 90, lustro	256. Rzepkiewicz M., Sienkiewicza 6, meble	308. Wolf J., 6-go Sierpnia 10, meble
147. Frenkel A., Piotrkowska 54, 10 metrów towaru	202. Kestenberg D., Cegielniana 90, kredens	257. Rajchman O., Narutowicza 25, meble	309. Wilis J., Zawadzka 3, urządzenie szkieł
148. Fisz J., N-Cegielniana 18, meble	203. Kurc G., Cegielniana 44, meble	258. Radwański A., Składowa 32, meble, maszyna do szycia	310. Walfisz E., Narutowicza Nr. 44, pianino, kredens
149. Ferster H., Wschodnia 74, meble, maszyna do szycia	204. Kapitulski H., Cegielniana 39, 2 szafy	259. Ryba A., Sienkiewicza 4, meble, parlofon	311. Zelman J., Gdańska 18, meble, maszyna do szycia, kasa ogniowatwa
150. Fajwisz H., Cegielniana 57, meble, maszyna do szycia	205. Kempfiski L., N-Cegielniana 12, meble	260. Rabinowicz M., Wschodnia 70, cztery worki maki, mydło	312. Zylberman Ch., Cegielniana 3, maszyna do pisania, meble
151. Frajnd M., Cegielniana 54, meble, fortepian	206. Kacenbogen M., Cegielniana 2, meble	261. Rabinowicz B., Piramowicza 11, meble	313. Zelcer J., Zawadzka 23, meble
152. Fisz J., N-Cegielniana 18, pianino	207. Kafeman M., Cegielniana 14, meble	262. Rundsztajn B., 6-go Sierpnia 25, lustro, kasa ogniowatwa	314. Zak S., Gdańska 44, pianino, meble
153. Fisz D., Cegielniana 26, maszyna do szycia	208. Koper P., Gdańska 42, meble	263. Rozenal D., Zawadzka 5, meble, fortepian	315. Ziegler F., Przejazd 102, maszyna do szycia, kasa ogniowatwa
154. Finkelsztajn L., Przejazd 20, kredens	209. Kon H., Andrzejka 28, meble	264. Radoszycki N., Nawrot 38, pianino	316. Zelechower R., Piotrkowska 18, drzewo
155. Ferster L., Wschodnia 57, meble	210. Kenig E., Narutowicza 4, meble	265. Rozenberg J., Wschodnia 56, meble, żyrandol	317. Zabrocki A., Traugutta 6, pianino
156. Fogel adw., Kilińskiego 13, 2 maszyny do pisania, szafa	211. Kopper M., Narutowicza 42, meble	266. Rozenfisz J., Kilińskiego 50, meble	318. Basza L., Cegielniana 53, meble
157. Fuks J., Zachodnia 31, meble, maszyna do pisania	212. Kon N., 6-go Sierpnia 36, kredens	267. Reichszajn St., Przejazd 36, meble	319. Gutman H., Cegielniana 53, meble
158. Grynberg M., N-Cegielniana 7, kredens	213. Krakowski J., Wschodnia 35, meble	268. Rozes N., Piotrkowska 92, meble	320. Hirsberg Sz., Cegielniana 53, szafa
159. Grynztajn M., Gdańska 31, meble, maszyna do szycia	214. Kon Kaganow J., Zachodnia 70, meble	269. Komar, Rybarkiewicz i Gerlich, Piotrkowska 63, pianino	321. Kosmal L., Leszno 16, maszyna do szycia
160. Goldblum N., Narutowicza 47, meble	215. Kinnus J., Zawadzka 34, szafa	270. „Rozwój”, dziennik, Al. Kościuski Nr. 41, meble	322. Litman L., Piotrkowska 19, towar
161. Grynberg S., Cegielniana 66, kredens	216. Kowalski Sz., Sienkiewicza 52, meble	271. Schlachtus L., Cegielniana 17, meble	323. Lichtensztajn N., Cegielniana 53, kredens
162. Garbarski F., N-Cegielniana 22, zegar	217. Kłotow H., Piotrkowska 51, kasa ogniowatwa	272. Szefer R., Wschodnia 29, maszyna do szycia, kasa ogniowatwa, meble	324. Szwarc H., Zawadzka 50, drzewo
163. Graczeński J., Cegielniana 12, kredens	218. Lewin A., Cegielniana 10, meble	273. Szachet I., Żeromskiego 44, meble	325. Szyligowski A., Magistracka 20, biurko
164. Grajcar W., Cegielniana 9, kredens	219. Lasman S., Piotrkowska 54, meble		326. Zeidler M., Andrzejka 44, wódki
165. Grawe H., 6-go Sierpnia 3, meble, fortepian	220. Lipmanowicz K., Cegielniana 66, meble		
166. Gliksman St., Juliusza 4, meble	221. Landau H., Cegielniana 22, meble		

W dniu 10 maja między godz. 9-tą rano, a 4-tą po południu:

327. Cwajgenbaum A., Główna 61, meble	337. Pawlak Wl., Kilińskiego 143, meble	344. Cwajgenbaum A., Główna 61, toaleta	354. Rozwens St., Grabowa 34, meble
328. Feldbril D., Piotrkowska 167, stal	338. Silberzack L., Karola 8, szafa	345. B-cia Dobrzyński, Narutowicza 38, meble	355. Siedlecki A., Główna 49, meble
329. Fridman I., Zamenhofa 6, meble	339. Szyffer M., Piotrkowska 187, dwie kasy ogniowatwa	346. Gózkiewicz J., Abramowskiego 3, meble	356. Serwański F., Główna 50, pianino, meble
330. Gliensztajn H., Ewangelicka 7, pianino	340. Tenenbaum J., Al. Kościuski 29, pianino, meble	347. Gawlik B., Główna 63, meble	357. Sauer A., Główna 55, maszyna do szycia
331. Kon Wl., Sienkiewicza 29, meble	341. Zylberberg N., Sienkiewicza 74, meble	348. Grinbaum Sz., Główna 62, dwie szafy	358. Teszner G., Główna 56, radio-aparat
332. Kwieciński Z., Targowa 47, meble	342. Ajzyk Besterman, Główna 55, zegar	349. Król J., Główna 51, meble	359. Teske K., Napiórkowskiego 42, meble
333. Kersz P., Główna 42, meble	343. Cielecki M., Główna 26, radio, meble	350. Lutrosiński A., Piotrkowska 225, kredens	360. Tadeusiewicz T., Napiórkowskiego Nr. 45, szafa do rzeczy
334. Kreutzberg E., Kopernika 55, kredens		351. Michałowicz Ch., Główna 46, maszyna do szycia	361. Zylberszac I., Główna 41, 20 garniturów
335. Lewi J., Ewangelicka 5, lampa elektr.		352. Polec Antoni, Napiórkowskiego 79, meble	
336. Orenbuch D., Piotrkowska 128, kredens			

CENY OGŁOSZEŃ:

Ceny ogłoszeń należy rozumieć za wiersz wysokości 1 milimetra

Miejsce:

Drobne: Za wyraz 5 groszy (najmniej 50 groszy) Dla poszukujących pracy i o zagubionych dokumentach za wyraz 5 groszy.

Zwyczajne:

Za 1 milimetr jednolamowy 15 groszy. (str. 8 lam), komunikaty, nekrologi, w tekście przed kroniką po 35 groszy (strona 4-lamowa)

Zamiejscowe:

o 50 procent i zagraniczne o 100 procent drożej.

Redaktor odpowiedzialny: **AL. NOWAKOWSKI.**

Drukarnia Udziałowa w Łodzi, ul. Gdańska 101.

Wydawca Łódzki **O. K. R. P. P. S.**
Meble
POJEDYNCZE

ZAKŁ. STOLARSKA
JULIUSZA 20

Lustra
Trema
WYTW. LUSTRA
Alfred
Teschne
JULIUSZA 20
RÓG NAWRO
TEL. 40-6